

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Kainuun piiri

Vuosikertomus vuodelta 2018

SISÄLTÖ

JOHDANTO

1	TOIMINTAYMPÄRISTÖ	4
2	VAIKUTTAMISTOIMINTA.....	4
3	LASTENHOITOTOIMINTA	6
4	LAPSI- JA PERHETOIMINTA	8
	Järjestötyön kehittäminen	8
	Vapaaehtoistoiminnan ammatillinen ohjaus	9
5	NUORISOTYÖ	14
	Tukioppilastoiminta.....	14
6	YHTEISTYÖ	16
	Tapahtumiin osallistuminen.....	16
	Oppilaitosyhteistyö	17
	Kumppanuus.....	17
7	HANKKEET.....	18
	Nuorelle työtä -hanke.....	18
	PerheKainuu -hanke.....	19
	Maahanmuuttajien Osallisuus Kainuussa (MOK) -hanke.....	20
	VATUKKA - Vapaaehtoisten tukihenkilötoiminta Kainuussa -hanke.....	22
	JärjestöKainuu 2.0 -hyvinvoinnin tukena -hanke.....	26
	Mukava Kainuu -hanke.....	28
	Lukumummi ja –vaaritoiminnan kehittäminen ja laajentaminen Kainuussa	30
8	MUU TOIMINTA.....	31
	Jäsen- ja järjestöpalvelut.....	31
	Markkinointi, varainhankinta ja keräykset.....	31
	Kampanjat	31
9	HALLINTO JA TALOUS	32
	Piirin luottamuselimet.....	32
	Henkilöstö.....	33
	Talous	33

JOHDANTO

Toimintavuosi 2018 oli piirin toiminnassa erittäin vilkas. Perustoiminnan lisäksi käynnistettiin ja jatkettiin kehittämishankkeita ja niihin palkattiin uusia työntekijöitä. Myös vakituisen henkilöstön työpanosta on kiinnitetty vahvasti hanketyöhön. Vuoden aikana oli käynnissä seitsemän hanketta, joista viisi oli piirin hallinnoimia ja kahdessa oltiin kumppaneina. Henkilöstöä oli vuoden lopussa kahdeksan palkattua työntekijää ja yksi opiskelija koulutusopimuksella. Piiritoimiston kaikki työpisteet olivat käytössä ja lisätilaa vuokrattiin piiritoimistoa vastapäätä samasta rapusta.

Piirin perustoiminta noudatteli pääsääntöisesti vuodelle 2018 tehtyä toimintasuunnitelmaa. Keskeisinä toimintamuotoina olivat edelleen tilapäinen lastenhoito, perhe- ja lapsitoiminta ja nuorisotyö.

Tilapäisen lastenhoitotoiminnan taso laski edelliseen vuoteen verrattuna noin kolmanneksella. Erityisesti ryhmämuotoiset hoitotunnit laskivat selvästi, koska lapsiparkissa toimi myös yhteistyökumppaneiden hoitajia. Lastenhoitotunteja oli noin 900, palvelua käyttäviä perheitä 75, hoidettavia lapsia 190 ja hoitajaringissä oli mukana 34 hoitajaa.

MLL:n perhekeskustoiminnassa keskeistä oli vapaaehtoisten ammatillinen ohjaus. Yhdistysten toimintaa tuettiin yhdistyskäynneillä, Täyskäsi -koulutuksissa ja yhdistystapaamisissa. Erityisesti kajaanilaisten yhdistysten yhteistyö kehittyi positiiviseen suuntaan.

Yhdistysten ja jäsenten määrillä mitattuna Kainuun piiri on valtakunnan pienin MLL:n alueorganisaatio. Vuoden 2018 lopussa MLL:n jäseniä Kainuussa oli 1 789. Perhekahvilaohjaajien tukea, vertaisryhmä- ja perhekummitoimintaa jatkettiin tututtuun tapaan. Kainuussa toimi vuoden aikana 11 perhekahvilaa kahdeksalla paikkakunnalla. Lukumummi- ja vaaritoimintaa jatkettiin ja kehitettiin edelleen. Tukihenkilötoiminnanmuodoiksi vakiintui perhekummit, Ystäväksi maahanmuuttajaäidille ja Kaveri -toiminnot.

Tukioppilastoimintaa on kaikissa Kainuun yläkouluissa. Tukioppilaille ja ohjaajille järjestettiin perinteinen koulutuspäivän Joutenlammella. Lapsen ja nuoren kohtaaminen –seminaari järjestettiin kolmannen kerran.

Hanketoiminta oli piirin toiminnassa merkittävää. PerheKainuu, Nuorelle työtä, Vatukka, Järjestö Kainuu 2.0, Mukava Kainuu ja MOK -hankkeet jatkuivat. Uutena hankkeena käynnistettiin Lukumummi ja -vaaritoiminnan -hanke. Uusia hankehakemuksia tehtiin yhdessä kumppaneiden kanssa. Samoin osallistuminen tapahtumiin oli vilkasta. Lapsen oikeuksien –teema nousi hyvin esille yhteistyötahojen kanssa järjestetyissä tapahtumissa.

Näkyvyyttä piirin toiminta sai kainuulaisissa tiedotusvälineissä erittäin hyvin. Mediaosumien määrässä Kainuu on edelleen valtakunnan kärkipäässä. Yhdessä -viestintää jatkettiin yhdessä Kainuun Sanomien, Kainuun Nuotan, Kainuun liikunnan ja Kainuun 4H-yhdistysten kanssa. Yhteistyössä toteutettiin mm. juttuja lauantaan Kainuun Sanomiin.

Piirin taloudelliseen tilanteeseen vaikuttaa positiivisesti laaja hanketoiminta.

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL) Kainuun piiri on vuonna 1950 perustettu kansalaisjärjestö, jonka toiminnan tarkoituksena on edistää kainuulaisten lasten, nuorten ja lapsiperheiden perusturvallisuutta, hyvinvointia ja tervettä kehitystä. MLL:n Kainuun piiri on maakunnallinen organisaatio, joka yhdessä paikallisyhdistystensä kanssa vastaa muuttuvan yhteiskunnan haasteisiin ja toteuttaa liiton valtakunnallisia linjauksia.

MLL:n valtakunnalliset **arvot** ovat lapsen ja lapsuuden arvostus, yhteisvastuu, inhimillisyys sekä yhdenvertaisuus. MLL:n **periaatteet** ovat avoimuus, ilo, kumppanuus, osallisuus ja arjen arvostus. Kainuun piiri keskittyy toiminnassaan liiton valtakunnallisten arvojen lisäksi paikallisten tarpeiden huomioimiseen ja perhekeskeisyyteen.

Kainuun piirissä on 13 paikallisyhdistystä, joissa oli yhteensä 1 789 jäsentä (31.12.2018). Jäsenmäärä lisääntyi vuoden aikana 116 jäsenellä edelliseen vuoteen verrattuna.

2. VAIKUTTAMISTOIMINTA

Alueellinen vaikuttaminen ja yhteistyö

MLL:n Kainuun piiri toimii alueellaan aktiivisena ja vahvana lasten, nuorten ja perheiden **etujen valvojana ja yhteiskunnallisena vaikuttajana**. Se tukee paikallisyhdistystensä toimintaa ja osallistuu maakunnan lapsi- ja perhepolitiikkaan. MLL:n paikallisyhdistykset puolestaan ovat paikallisia vaikuttajia alueella. Ne osallistuvat alueellaan keskusteluun ajankohtaisissa lapsiin ja perheisiin liittyvissä asioissa. Piiri toimii alueen ja yhdistysten viestinviejänä keskustuomistoon. Piiri järjestää paikallisyhdistyksilleen järjestötoiminnan koulutusta sekä ohjaa, neuvoo ja aktivoi yhdistyksiä.

Piiri toimii **yhteistyökumppanina** ja alueellisena edunvalvojana erilaisissa toimijaverkostoissa ja osallistuu Kainuun maakunnalliseen kehittämistyöhön moniammatillisissa työryhmissä sekä aktiivisen hanketyön kautta.

Kainuussa alueellisen vaikuttamisen merkittävä väline on **viestintä**, joka mahdollistaa yhdistysten toiminnan ja piirin hankkeiden näkymisen yhteistyöverkostoissa ja viestimissä. Piirin viestinnän tehtävä on tiedottaa piirin toiminnasta. Tavoitteena oli, että piiri on säännöllisesti esillä tiedotusvälineissä ja tarjoaa aktiivisesti juttuja toiminnastaan. Piiri ylläpiti ja käytti aktiivisesti netti- ja facebook-sivuja sekä laati tiedotteita ja puffeja tarpeen mukaan. Ainutlaatuisia vaikuttamisen keinoja muodostui mm. Kainuun Sanomien yhteistyön kautta. Lisäksi osallistuttiin MLL:n valtakunnalliseen tiedottamiseen ja markkinoinnin kehittämistyöhön. Vapaaehtoistyö.fi – sivustoa hyödynnettiin.

Tavoitteet ja toteuma vuonna 2018

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteiden toteutuminen
<p>Kehitetään piirin vaikuttamistyötä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • edistetään lapsivaikutusten arviointia päätöksenteossa Kainuussa • nostetaan esiin lasten ja nuorten kokemustieto heitä koskevissa asioissa • pidetään esillä lapsen oikeuksia • tavataan kainuulaisia kansanedustajia säännöllisesti • edistetään yhdistysten vaikuttamistyötä omalla toimialueella • lisätään piirihallituksen osallisuutta vaikuttamistyössä 	<p>Lapsen oikeuksia on pidetty esillä Lapsen oikeuksien päivän tapahtumissa; 18.11.2018 Lapsen oikeuksien päivän lastenjuhlassa ja 20.2.2018 Lapsen oikeuksien julistuksessa Raatihuoneen torilla. Kainuun Sanomissa on juttu Lapsen oikeuksista ja lapsivaikutusten arvioinnista 10.11.2018 Yhdessä -sivulla.</p> <p>Valtakunnallisen LAPE-työn keskeinen perusta oli lapsen oikeudet ja lapsivaikutusten arviointi. Piiri oli mukana toteuttamassa Mukava Kainuu -kärkihanketta ja on mukana maakunnallisessa LAPE-työryhmässä. Lapsen oikeuksiin ja lapsivaikutusten arviointiin liittyvä seminaari järjestettiin 14.3. 2018 Kajaanissa.</p> <p>Kainuulaiset kansanedustajat vierailivat toimistolla tammikuussa 2018.</p>
<p>Annetaan lausuntoja lapsia, nuoria ja lapsiperheitä koskevista asioista.</p> <ul style="list-style-type: none"> • laaditaan lausuntoja lausuntopyyntöihin ja tehdään aloitteita tarvittaessa 	<p>Piiri välitti MLL:n valtakunnallisia lausuntoja, kannanottoja, aloitteita ja blogi –kirjoituksia piirin nettisivuilla ja facebookissa. Piirin Facebook-sivut on aktiivisessa käytössä osoitteessa www.facebook.com/MLLKainuu. Piirin facebook –sivuilla on noin 750 seuraajaa, joka on 30 enemmän kuin vuonna 2017.</p>
<p>Ollaan aktiivisesti mukana maakunnan kehittämistyössä ja pidetään yhteyttä päätöksentekijöihin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • osallistutaan maakunnallisiin kehittämistyöryhmiin, kuten Kainuun maakunnalliseen LAPE-työryhmään, Kajaanin kaupungin päihdetyöryhmään ja Kainuun SOTE:n perhevalmennustyöryhmään sekä muihin tilapäisiin kehittämistyöryhmiin 	<p>Piiri on ollut mukana Kainuun maakunnallisessa LAPE-työryhmässä. Lisäksi on osallistuttu useisiin Kainuun SOTE:n järjestämiin ajankohtaisseminareihin ja työryhmiin, kuten perhekeskustiiimit.</p> <p>Piiri oli mukana Valikko –työryhmässä, johon kuuluu muutamia alueellisia järjestöjä.</p> <p>Piiri oli mukana sosiaali- ja terveysalan järjestöjen Kainuun alueryhmässä, Kajaanin kaupunginhallituksen nimeämässä Päihdetyöryhmässä sekä Kajaanin kylä- ja kaupungin-osaohjelman seurantaryhmässä.</p>
<p>Tiedotetaan liiton valtakunnallisesta toiminnasta ja edistetään lapsen näkökulman esiin nostamista Kainuussa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • välitetään tietoa valtakunnallisesta toiminnasta yhdistyksille ja yhteistyökumppaneille uutiskirjeillä, sähköpostilla, nettisivuilla ja linkittämällä sosiaalisessa mediassa 	<p>Liiton toiminnasta tiedotettiin sähköpostitse eri yhteistyökumppaneille. Samoin viestiä vietiin eri työryhmissä, joissa piirillä oli edustus.</p> <p>Yhteistyötä jatkettiin Kainuun Sanomien kanssa yhdessä Kainuun liikunnan, Kainuun 4H-yhdistysten ja Kainuun Nuotan kanssa. Yhdistyksillä on viikoittain lauantain Kainuun Sanomissa sivun kokoinen juttu omasta toiminnastaan. Tekstit ja kuvat tuotetaan itse. Vuoden aikana julkaistiin kymmenen MLL:n toiminnasta kertovaa juttua.</p>

<p>Tiedotetaan aktiivisesti piirin ja paikallisyhdistysten toiminnasta paikallisille tiedotusvälineille.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kerätään ja lähetetään viikoittain tiedot Kainuun Sanomille, Koti-Kajaanille, Kainuun radiolle ja Radio Kajaukselle piirin ja paikallisyhdistysten sekä yhteistyössä järjestetystä toiminnasta Kainuussa 	<p>Piiri kokosi viikoittain tiedot toiminnoista paikallislehtien ja -radioiden Menot -palstoille. Mediaosumia paikallisissa lehdissä oli vuoden aikana 76. Lisäksi oli useita juttuja radiossa.</p>
---	---

3. LASTENHOITOTOIMINTA

MLL:n Kainuun piirin lastenhoitotoiminta vastaa perheiden **tilapäiseen, lyhytaikaiseen lastenhoitotarpeeseen**. Piiri välittää laadukasta ja turvallista lastenhoitoapua perheille sekä järjestää ohjausta ja neuvontaa hoitajille. Erytisesti kiinnitetään huomiota perheiden ohjaukseen työnantajana toimimisessa ja hoitajien tukemiseen työssä. Piiri kouluttaa uusia hoitajia monimuotokursseilla. Hoitajille järjestetään myös toimintaa tukevaa **lisäkoulutusta ja työnohjauksellisia tapamisia**. Lastenhoitotoiminnan järjestäminen on riippuvainen vuosittaisesta Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän myöntämästä rahoituksesta.

Tavoitteet ja toteuma vuonna 2018

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteiden toteutuminen
<p>Saadaan uusia hoitajia kaikkiin kuntiin, joita Kainuun SOTE:n avustus koskee.</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestetään lastenhoitokurssi verkossa, johon voi osallistua ympäri Kainuuta. • markkinoidaan lastenhoitokursseja paikallislehdissä ja internetissä sekä ilmoitustauluilla. • tiedotetaan mahdollisuudesta tulla MLL:n hoitajaksi perehdytyskoulutuksen kautta. 	<p>Lastenhoitokurssi järjestettiin keväällä ja syksyllä Skype for Business – yhteyden kautta monimuotokursseina. Netin kautta tapahtuvalla monimuotokurssilla tarjottiin mahdollisuus osallistua lastenhoitokurssille ympäri Kainuuta. Kurseille osallistui yhteensä 12 henkilöä Kajaanista, Sotkasta, Kuhmosta ja Ristijärveltä. Kurseista tiedotettiin piirin nettisivuilla, sosiaalisessa mediassa, sähköpostitse, lehdistössä ja ilmoitustauluilla eri puolilla Kainuuta. Tiedottamisessa tehtiin yhteistyötä paikallisyhdistysten ja Kainuun sotien kanssa. Piirin nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa tiedotettiin mahdollisuudesta tulla MLL:n hoitajaksi perehdytyksen kautta. Perehdytyksen kautta hoitajaksi tuli yhteensä 2 henkilöä Kajaanista.</p>
<p>Hoitajiin pidetään säännöllisesti yhteyttä ja heidän hoitajataitojaan kehitetään.</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestetään kaksi hoitajatapaamista vuodessa jokaisella paikkakunnalla, joissa hoitajarengas toimii. • järjestetään hoitajille vähintään yksi koulutus ja yksi virkistystapahtuma vuodessa. 	<p>Hoitajatapaaminen järjestettiin keväällä ja syksyllä Skype for Business-yhteyden kautta, niihin osallistui yhteensä 11 hoitajaa Kajaanista, Sotkasta ja Suomussalmelta. Keväällä tapaamisen aiheina olivat ajankohtaisista asioista tiedottaminen ja virkistystapahtuman ja syksyn koulutuksen suunnittelu. Syksyn tapaamisen aiheena olivat hoitajana toimimisen onnistumiset ja haasteet sekä oman toiminnan arviointi. Tapaamisissa jaettiin kokemuksia ja saatiin vertaistukea.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • tapaamisista ja koulutuksista tiedotetaan hoitajia kaksi kertaa vuodessa sähköisellä hoitajakirjeellä. • hoitajille tarjotaan yksilöohjausta ja – tukea. 	<p>Keväällä hoitajille järjestettiin virikisyrkeilaus Kajaanissa, johon osallistui 5 hoitajaa. Hoitajille järjestettiin syksyllä hätäensiapukoulu- tus yhteistyössä SPR:n Kajaanin osaston kanssa sekä Erityislapsen kohtaaminen ja hoitaminen- koulutus yhteistyössä ErinOmainen -hankkeen kanssa. Koulutuksiin osallistui yhteensä 13 hoitajaa.</p> <p>Tapaamisista, koulutuksesta, virikisyrkestä ja muista ajankohtaisista asioista tiedotettiin hoitajia keväällä ja syksyllä sähköisellä hoitajakirjeellä sekä muistutettiin WhatsApp-ryhmissä. Hoitajille tiedotettiin mahdollisuudesta yksilölliseen tukeen ja ohjaukseen. Hoitajat hakivat tukea sähköpostitse, puhelimitse ja tekstiviesteillä.</p>
<p>Ylläpidetään lastenhoitotoimintaa Kainuussa paikkakuntien tarpeiden mukaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • markkinoidaan ja tiedotetaan lastenhoitotoiminnasta niillä paikkakunnilla, joissa hoitajia on. 	<p>Lastenhoitotoiminnasta tiedotettiin Kajaanissa, Sotkamossa, Suomussalmella, Hyrynsalmella ja Kuhmossa sekä piirin nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa.</p> <p>Lastenhoitotoiminnasta kerrottiin MLL:n esitelytilaisuuksissa eri tapahtumien ja tilaisuuksien yhteydessä eri puolilla Kainuuta.</p> <p>Osta lahjaksi lastenhoitoa – toiminnasta tiedotettiin piirin nettisivuilla sekä sosiaalisessa mediassa. Piiritoimistolta voi ostaa lastenhoitolahjakortteja, joilla ostaja lahjoittaa MLL:n lastenhoitoa läheiselle lapsiperheelle. Lahjakortteja ei ostettu.</p> <p>Lapsiparkkitoiminta jatkui koko vuoden ajan yhteistyössä Kajaanin 4H:n ja Kainuun sotien sekä Kainuun ammattiopiston kanssa. Parkki oli avoinna lauantaisin klo 10 - 14 Kajaanin perhekeskuksen aulassa. Paikalla oli aina yksi vastuuhoitaja MLL:lta tai 4H:lta. Lisäksi paikalla oli vähintään kaksi KAO:n lastenohjaaja opiskelijaa. Parkissa kävi vuoden aikana 166 lasta. Parkki oli perheille maksuton. Hoitajien palkan maksuun saatiin avustus Säästöpankki Optialta.</p> <p>Lapsiparkkia mainostettiin laajasti näyttävillä esitteillä ilmoitustauluilla, netissä ja sosiaalisessa mediassa.</p>

4. LAPSI- JA PERHETOIMINTA

Järjestötyön kehittäminen

Piiri tukee, ohjaa ja kouluttaa paikallisyhdistysten vapaaehtoisia vastuullisissa luottamustehtävissä. Järjestötyötä kehitetään ohjaamalla ja aktivoimalla yhdistyksiä tekemään yhteistyötä ja verkostoitumaan paikallisten toimijoiden kanssa.

Tavoitteet ja toteuma vuonna 2018

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteiden toteutuminen
<p>MLL on vapaaehtoistoimintaan innostava ympäristö, jossa vapaaehtoiset kokevat tekevänsä hyvää ja oppivansa uutta.</p> <ul style="list-style-type: none"> vapaaehtoisia kiitetään arvokkaasta työstä ja yhdistyksiä kannustetaan kiittämään omia vapaaehtoisiaan. vapaaehtoistyön merkitystä pidetään yllä sosiaalisessa mediassa ja muissa tiedotusvälineissä. jokaiselle vapaaehtoistyöstä kiinnostuneelle pyritään löytämään hänelle sopiva vapaaehtoisena toimimisen muoto. vapaaehtoisia ja heidän tarpeitaan kuunnellaan ja niihin pyritään vastaamaan ohjauksella, koulutuksella tai muulla tuella. 	<p>Vapaaehtoisille järjestettiin Kultainen yhteistyö -kiitostilaisuus joulukuussa. Tilaisuuteen kutsuttiin piirin vapaaehtoisia ja paikallisyhdistyksiä kehoitettiin kutsumaan tilaisuuteen omia vapaaehtoisiaan. Tilaisuuteen osallistui kaksi paikallisyhdistystä.</p> <p>Vapaaehtoistoiminnasta tiedotettiin sosiaalisessa mediassa.</p> <p>Yhdistyksiä tuettiin vapaaehtoisten rekrytoinnissa ja kannustettiin löytämään jokaiselle sopiva vapaaehtoistyömuoto.</p> <p>Yhdistyksiä kehoitettiin ottamaan piiriin yhteyttä tukea tarvittaessa. Yhdistyksiä ohjattiin ja tuettiin puhelimitse, sähköpostilla, tapaamisissa ja yhdistysvierailujen yhteydessä. Vapaaehtoiset saivat ohjausta ja tukea myös käydessään piiritoimistolla.</p>
<p>Ammatillinen ohjaus vahvistaa vapaaehtoisten ja ammattilaisten kumppanuutta.</p> <ul style="list-style-type: none"> osallistutaan lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman toteuttamiseen. osallistutaan paikallisiin perhekeskustii-meihin ja toimitaan yhteyshenkilöinä paikallisyhdistysten vapaaehtoisten ja kunnan sekä muiden toimijoiden välillä. 	<p>Piiri osallistui paikallisiin perhekeskustii-meihin eri puolilla Kainuuta ja edusti samalla paikallisyhdistyksiä. Tiimeissä tiedotettiin ajankohtaisista asioista ja tarvittaessa yhdistyksille välitettiin viestiä paikallisista tarpeista ja yhteistyömahdollisuuksista.</p> <p>LAPE-muutosohjelmaan osallistuttiin Mukava Kainuun -hankkeen kautta.</p> <p>Yhdistyksiä aktivoitiin yhteistyön kehittämiseen ja yhteistyökumppaneiden aktiiviseen etsimiseen.</p> <p>Yhdistysten toiminnasta tiedotettiin mm. perhevalmennuksissa, Kainuun SOTE:n perhekeskustii-meissä ja eri tapahtumien ja esittelytilaisuuksien yhteydessä.</p>
<p>Edistetään paikallisyhdistysten verkottumista, yhteistoimintaa, vertaistukea sekä tiedotetaan yhdistystoiminnan ajankohtaisista asioista.</p>	<p>Yhdistyksille järjestettiin yhteinen tapaaminen keväällä ja syksyllä. Tapaamisessa käsiteltyjä aiheita olivat mm. yhdistysten ja piirin ajankohtaiset asiat sekä jäsenhankinta. Tapaamisissa tiedotettiin myös tulevista koulutuksista ja tapahtumista.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • järjestetään yhdistyksille yhteisiä tapaamisia kaksi kertaa vuodessa. • Täyskäsikoulutuksissa ja muissa tapaamisissa varataan aikaa vertaistuelliseen keskusteluun ja hyvien käytänteiden jakamiseen. • lähetetään yhdistyksille sähköinen uutiskirje 2-4 kertaa vuodessa. • yhdistysten toiminnot lisätään piirin nettisivujen tapahtumiin. 	<p>Tapaamisiin osallistui seitsemän henkilöä, neljästä yhdistyksestä.</p> <p>Kajaanilaisille yhdistyksille järjestettiin yhteisiä tapaamisia viisi kertaa. Niihin osallistui yhteensä 36 henkilöä. Kaikki viisi yhdistystä oli tapaamisissa edustettuina.</p> <p>Täyskäsikoulutuksissa ja tapaamisissa oli varattu aikaa vertaistuellisille keskusteluilla ja hyvin käytänteiden jakamiselle.</p> <p>Sähköinen uutiskirje ajankohtaisista asioista lähetettiin yhdistyksille yhdeksän kertaa vuoden aikana. Uutiskirje löytyi myös piirin nettisivuilta. Yhdistysten ilmoittamat toiminnot ja tapahtumat lisättiin piirin nettisivujen tapahtumakalenteriin.</p>
<p>Koulutetaan yhdistyksiä yhdistystoimintaan liittyvissä asioissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestetään yhdistyksille Täyskäsikoulutus 1 – 2 kertaa vuodessa. • järjestetään tarvittaessa eri luottamustoimiin kohdennettuja koulutuksellisia tapaamisia. 	<p>Täyskäsi – koulutus järjestettiin keväällä ja syksyllä. Keväällä aiheena oli tietosuoja ja jäsenyö. Kouluttajana toimi järjestöpäällikkö Arja-Liisa Mauno keskusjärjestöstä. Koulutukseen osallistui 11 henkilöä.</p> <p>Syksyn koulutuksen aiheena oli mediakasvatus ja viestintä. Kouluttajina toimivat mediakasvatuksen suunnittelija Rauna Rahja ja viestintäpäällikkö Maria Gnosselius keskusjärjestöstä. Koulutukseen osallistui yhteensä kuusi henkilöä.</p> <p>Perhekahvilavastaaville järjestettiin koulutuksellinen tapaaminen keväällä ja syksyllä.</p>
<p>Lisätään vapaaehtoisten saamaa tukea ja ohjausta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • vierailaan tai otetaan yhteyttä yhdistykseen vähintään kerran vuodessa. • osallistutaan pyydettyä yhdistysten järjestämiin tapahtumiin. 	<p>Piiri vieraili tai oli muuten yhteydessä kaikkien 13 Kainuun yhdistyksen kanssa vuoden aikana vähintään kerran. Tapaamisissa tiedotettiin piirin ajankohtaisista asioista ja tulevista koulutuksista, tapaamisista ja tapahtumista. Tapaamisissa ja yhteydenotoissa kartoitettiin yhdistysten tilannetta ja piirin mahdollisuutta tukea yhdistyksiä.</p> <p>Yhdistysten järjestämiin tapahtumiin piirin henkilöstö osallistui kaksi kertaa.</p>

Vapaaehtoistoiminnan ammatillinen ohjaus

Perhekeskustoiminnan avulla Kainuun piiri kytkee toimintansa entistä vahvemmin osaksi paikallista verkostoa, joka muodostuu lapsista ja perheistä, vapaaehtoisista, yhdistyksistä, eri järjestöistä ja kunnista. Piirin työntekijä toimii vapaaehtoisten ammatillisena ohjaajana, jonka tehtäviin kuuluvat perhekeskussisältöjen ohjaus ja tuki vapaaehtoisille, yhdistyshallinnon perusasioiden tuki ja ohjaus sekä MLL:n ja kuntakumppanuuden kehittäminen paikallisessa palveluverkossa. Vuonna 2018 perhekeskustoiminta sisälsi perhekahvilatoiminnan, vertaisryhmätoiminnan, terhokerhotoiminnan sekä lukumummi ja –vaaritoiminnan.

Piirin koulutusten ja ohjaustoiminnan läpäisevänä ajatuksena on **vertaisryhmätoiminta**. Paikallisyhdistysten vertaistoimintaa ovat esimerkiksi **isä-lapsikerhot**. Isä-lapsikerhoja ohjaavat vapaaehtoiset isät, toiminta on isien ja lasten kanssa yhdessä tekemistä. Piiri järjestää naisille ja lapsille suunnattua **MamaTree- vertaisryhmätoimintaa** yhteistyössä Etnika Kainuun, Kainuun Nuotan ja Toimintakeskus Monikan kanssa. MamaTree – naisten ryhmä kokoontui Toimintakeskus Monikassa perjantaisin kello 17-19. Ryhmän ohjaajana toimi Etnika Kainuun palkkaama maahanmuuttajanainen.

Paikallisyhdistysten **perhekahvilat** ovat oman paikkakunnan avoimia kohtaamispaikkoja lapsiperheille. Piiri ohjaa ja tukee yhdistyksiä perhekahviloiden perustamisessa ja toiminnan toteuttamisessa. Piiri jakaa perhekahviloissa tietoa MLL:sta sekä sen ja piirin eri toiminnoista. Piiri tukee, ohjaa ja kouluttaa yhdistysten perhekahvilatoimijoita. Vuonna 2018 Kainuussa oli 11 perhekahvilaa, kahdeksalla paikkakunnalla. Piiri järjesti PerheSunnuntai -perhekahvilaa kerran kuukaudessa Lohtajan Nuorisotalolla yhteistyössä Lehtikankaan ja Vuohengin yhdistysten kanssa. Perhekahviloissa kävi yhteensä 5196 lasta ja aikuista.

Terhokerhotoiminta on vapaaehtoisten ohjaamaa kaikenikäisille tarkoitettua kerhotoimintaa, jossa korostuu yhdessä oleminen ja tekeminen sekä leikki.

Lukumummi ja – vaaritoiminnassa vapaaehtoiset lukumummit ja -vaarit käyvät sovitusti alakouluilla ja lukevat opettajan valitsemien oppilaiden kanssa kahdenkesken. Toiminnalla tuetaan lukusujuvuutta. Piiri perehdyttää ja ohjaa vapaaehtoisia lukumummeja ja – vaareja sekä koordinoi toimintaa.

Tavoitteet ja toteuma vuonna 2018

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteiden toteutuminen
<p>Perhekeskustoiminta vahvistaa perheiden hyvinvointia, arjessa jaksamista, vertaistukea ja sosiaalisia verkostoja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuetaan yhdistyksiä kaikille avoimien matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen ja vertaisryhmätoiminnan järjestämisessä. • järjestetään MamaTree – naisten ryhmätoimintaa. • tuetaan yhdistyksiä järjestämään kaikille avoimia tapahtumia. • järjestetään kaikille avoimia tapahtumia ja vanhemmuutta ja perheiden hyvinvointia tukevia tilaisuuksia. 	<p>Yhdistyksiä tuettiin perhekahvilatoiminnan ylläpitämisessä yksilölliset ja paikalliset tarpeet huomioiden. Ohjausta ja tukea annettiin puhelimitse, sähköpostilla ja perhekahvilavierailujen yhteydessä sekä tapaamisissa ja Täyskäsikoulutuksissa.</p> <p>MamaTree – naisten ryhmä kokoontui vuoden aikana 28 kertaa perjantaisin toimintakeskus Monikassa. Ryhmässä kävi 277 naista ja 225 lasta. Ohjaajana toimi maahanmuuttajanainen.</p> <p>Yhdistysvierailuilla ja muissa tapaamisissa ja koulutuksissa kartoitettiin yhdistysten tapahtumien järjestämistä ja kehoitettiin tekemään laajaa yhteistyötä. Yhdistykset hakivat piiritoimistolta mm. jäsenten rekrytointiin materiaalia.</p> <p>Lapsen oikeuksien päivään liittyvä kaikille avoin tapahtuma järjestettiin marraskuussa. Syksyllä järjestettiin 4 teemallista Vanhemmuuden tuki -iltaa, jotka olivat kaikille avoimia keskustelutilaisuuksia. Paikalla oli myös aiheen asiantuntijoita. Keskusteluilloissa oli yhteensä 30 osallistujaa.</p>

	<p>Piiri oli mukana Kainuun Soten perhevalmennuksessa silloin kun vauvat olivat noin 6 kuukautta. Perhevalmennuksissa esiteltiin MLL:n toimintoja. Perhevalmennukseen osallistuttiin viisi kertaa, paikalla oli yhteensä 55 perhettä.</p>
<p>Vapaaehtoistoiminnan ammatillinen ohjaus vahvistaa paikallisyhdistysten toimintaedellytyksiä sekä varmistaa, että toiminta on lähellä perheitä ja vastaa paikallisesti muuttuviin tarpeisiin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuetaan yhdistyksiä uusien toimintojen käynnistämässä ja toimintojen toteuttamisessa. • ohjataan ja tuetaan yhdistysten vapaaehtoisia tehtävissään. • järjestetään yhdistyksille koulutusta ja vertaistapaamisia tarpeiden mukaan. • vastataan yhdistysten yksilöllisiin tarpeisiin. • kannustetaan yhdistyksiä kuulemaan paikallisia tarpeita ja vastaamaan niihin. • tiedotetaan yhdistyksille perhekeskusteimeissä ja muissa yhteyksissä esiin tulleista paikallisista tarpeista. 	<p>Yhdistyksiä kannustettiin järjestämään toimintaa paikallisten tarpeiden mukaisesti. Erilaisia toimintoja esiteltiin tapaamisissa ja muissa yhteyksissä. Yhdistyksiä ja heidän vapaaehtoisiaan kehoitettiin ottamaan piiriin yhteyttä tukea tarvittaessa. Yhdistyksiä ja vapaaehtoisia ohjattiin ja tuettiin puhelimitse, sähköpostilla, tapaamisissa ja yhdistysvierailujen yhteydessä. Vapaaehtoiset saivat ohjausta ja tukea myös käydessään piiritoimistolla. Koulutuksissa pyrittiin ottamaan huomioon vapaaehtoisten tuen ja ohjauksen tarpeet. Perhekeskusteimeissä ja muissa yhteyksissä esille tulleista paikallisista tarpeista ja yhteistyön mahdollisuuksista tiedotettiin yhdistyksiä ja kannustettiin tekemään yhteistyötä muiden paikallisten toimijoiden kanssa.</p>
<p>Perhekahvila- ja vertaisryhmätoiminta</p>	
<p>Edistetään perhekahvilakävijöiden osallistamista toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohjataan ja tuetaan perhekahviloita toiminnan suunnittelussa yhdessä kävijöiden kanssa. • ohjataan ja kannustetaan perhekahvila- ja vertaisryhmätoimijoita toteuttamaan palautekyselyjä säännöllisesti ja käyttämään niistä saamia tietoja toimintansa kehittämässä. • järjestetään vähintään kerran vuodessa perhekahvilatoiminnan verkkokurssi, jonka yhtenä aiheena on kävijöiden osallistaminen. 	<p>Perhekahvilaohjaajien verkkokurssilla ohjaajat ja vastaavat saivat tietoa kyselyn tuloksista ja pääsivät pohtimaan sen tuloksien hyödyntämistä omassa perhekahvilassa. Verkkokurssilla opiskelijat saivat myös vinkkejä ja ohjausta palautekyselyn toteuttamiseen.</p> <p>Perhekahvilan toiminnan suunnitteluun yhdistykset saivat ohjausta yhdistyskäynneillä ja perhekahvilavierailuilla. Vinkkejä toimintaan osallistujat saivat myös perhekahvilaohjaajien verkkokurssilla ja vertaistapaamisissa.</p> <p>Yhdistyksiä kannustettiin toteuttamaan palautekyselyitä perhekahviloiden kävijöiltä säännöllisesti. Perhekahvilaohjaajien verkkokurssi toteutettiin keväällä yhteistyössä Pohjanmaan piirin kanssa. Kainuusta kurssille osallistui yksi vapaaehtoinen.</p>
<p>Edistetään uusien tulijoiden hyvää vastaanottoa (mukaan lukien erikieliset osallistajat).</p> <ul style="list-style-type: none"> • perhekahvilatoiminnan verkkokurssin yhtenä aiheena on uusien tulijoiden vastaanotto. 	<p>Yhdistyksiä ohjattiin ottamaan toiminnassaan huomioon perheiden paikalliset tarpeet ja suunnittelemaan toimintaa yhdessä kävijöiden kanssa, heidän hyvinvointiaan ja tarpeitaan tukevasti.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • tiedotetaan vastaanoton tärkeydestä perhekahvilavierailujen yhteydessä sekä perhekahvilatoimijoiden tapaamisissa. • opastetaan tiedottamalla perhekahviloiden ja vertaisryhmien ohjaajia ottamaan huomioon eri taustoista tulevat perheet. • tuetaan ja ohjataan monikulttuurista toimintaa yhdistyksissä. • tiedotetaan maahanmuuttajia yhdistysten toiminnoista ja kutsutaan heitä mukaan toimintaan. 	<p>Tapaamisissa, koulutuksissa ja verkkokurssilla sekä perhekahvilavierailuilla ja perehdytyksessä painotettiin perhekahvilatoiminnan pysymistä matalan kynnyksen toimintana, johon jokaisen perheen olisi helppo tulla. Ohjaajien roolia perheiden vastaanotossa ja kaikkien tasapuolisessa kohtaamisessa painotettiin.</p> <p>Yhdistysten toiminnasta tiedotettiin lehdistössä, radioissa, piirin nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Perheiden kanssa työskenteleviä ammattilaisia pyydettiin tiedottamaan yhdistysten toiminnoista aktiivisesti.</p> <p>Yhdistysten valmiuksia ja mahdollisuuksia vastata kasvavaan tarpeeseen monikulttuurisen toiminnan osalta kartoitettiin ja niistä keskusteltiin perhekahvilavierailuilla.</p> <p>Piiri vastasi osaltaan monikulttuurisen toiminnan kasvaneeseen tarpeeseen jatkamalla oman vertaistoiminnan, MamaTree –naisten ryhmän, toimintaa.</p> <p>MamaTree -naisten ryhmässä tiedotettiin yhdistysten toiminnasta ja kehoitettiin tutustumaan esim. perhekahviloihin. Toimintaa esiteltäessä, esim. maahanmuuttajapalveluissa, työntekijöitä kehoitettiin tiedottamaan asiakkaitaan MLL:n toiminnoista ja saattamaan perheitä perhekahviloihin.</p>
<p>Perhekahviloiden määrä pysyy vähintään samana kuin edellisenä vuonna (9) ja perhekahvilan käyntikerrat kasvavat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • tiedotetaan perhekahviloihin aktiivisesti lehdistössä, radiossa, netissä ja sosiaalisessa mediassa sekä ohjataan perheiden kanssa työskenteleviä ammattilaisia ohjaamaan asiakkaitaan perhekahviloihin. • avustetaan yhdistyksiä uusien vapaaehtoisten rekrytoinnissa. • avustetaan yhdistyksiä uusien perhekahviloiden perustamisessa. • avustetaan yhdistyksiä löytämään uusia markkinointi mahdollisuuksia. 	<p>Kainuussa oli 11 perhekahvilaa kahdeksalla paikkakunnalla.</p> <p>Piiri järjesti yhdessä Lehtikankaan ja Vuohengin yhdistyksen kanssa PerheSunnuntai perhekahvilaa, joka oli avoinna kerran kuukaudessa sunnuntaisin Lohtajan nuorisotalolla. Perhekahvilassa kävi yhteensä 67 lasta ja 52 aikuista.</p> <p>Perhekahviloihin tiedotettiin lehtien Menot -palkoilla, radiossa, piirin nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa sekä ilmoitustauluilla. Neuvoloihin ja muille perheiden kanssa työskenteleville toimitettiin sähköisesti tietoja perhekahviloiden kokoontumisista.</p> <p>Uusia vapaaehtoisia rekrytoitiin eri tapahtumissa ja perhekahvilavierailuilla. Kanavia uusien vapaaehtoisten löytämiseksi pohdittiin yhdistyskäynneillä, perhekahvilavierailuilla ja yhdistystapaamisissa.</p>
<p>Paikallisyhdistysten vapaaehtoiset saavat piiriltä ammatillista tukea ja ohjausta perhekahvila- ja vertaisryhmätoimintaan.</p>	<p>Perhekahvilavastaavien ja –ohjaajien vertaista paaminen järjestettiin keväällä ja syksyllä. Tapaamisissa ei ollut osallistujia.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • tuetaan yhdistysten perhekahvilatoimintaa järjestämällä vertaistapaamisia 1-2 kertaa vuodessa. • pidetään säännöllisesti yhteyttä yhdistysten perhekahvilavastaaviin sähköpostitse ja puhelimitse. • vieraillaan Kainuun jokaisessa perhekahvilassa vähintään kerran vuodessa. • järjestetään tarvittaessa perehdytystä uusille perhekahvilaohjaajille ja –vastaaville yhdessä paikallisyhdistyksen kanssa. • järjestetään perhekahvilatoiminnan verkkokurssi yhteistyössä Pohjanmaan piirin kanssa. • järjestetään perhekahvilavastaaville ja –ohjaajille virkistystapahtuma kerran vuodessa. • tuetaan yhdistyksiä käynnistämään vertaisryhmätoimintaa, esim. isä-lapsitoimintaa, alueellisten tarpeiden mukaan. • ohjataan ja tuetaan yhdistysten vertaisryhmätoimijoita järjestämällä heille tapaamisia vähintään kerran vuodessa. 	<p>Perhekahvilavastaaviin pidettiin yhteyttä sähköpostitse ja puhelimitse sekä sosiaalisen median kautta.</p> <p>Perhekahviloissa vierailtiin vähintään kerran vuodessa. Perhekahvilavierailuilla oli lapsille suunnattua toimintaa ja ohjaajia ja kävijöitä kannustettiin toteuttamaan lapsille suunnattua toimintaa monipuolisesti. Yhdistyksiä kannustettiin myös pyytämään piirin henkilökuntaa ja hankehenkilökuntaa vierailuille perhekahviloihin.</p> <p>Uusien perhekahvilaohjaajien yksilöllistä perehdytystä tarjottiin yhdistyksille. Perehdytystilaisuuksille ei ollut tarvetta.</p> <p>Perhekahvilaohjaajien verkkokurssi järjestettiin yhteistyössä Pohjanmaan piirin kanssa syksyllä. Kurssi oli tarkoitettu sekä perhekahvilaohjaajille että –vastaaville. Kurssille osallistui Kainuusta yksi henkilö.</p> <p>Virkistystoimintaa ei erikseen järjestetty. Isä-lapsitoiminnasta ja sen käynnistämistarpeista ja mahdollisuuksista keskusteltiin yhdistysvierailujen ja perhekahvilavierailujen yhteydessä. Myös muunlaisista vertaisryhmistä puhuttiin. Vertaisryhmätoiminnan vertaistapaamiselle ei koettu olevan tarvetta.</p>
<p>Sukupolvia yhdistävä toiminta</p>	
<p>Terhokerhotoiminta</p>	
<p>Terhokerhotoiminta jatkuu Kainuussa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • innostetaan yhdistyksiä aloittamaan Terhokerhotoimintaa. • puhutaan Terhokerhotoiminnasta yhteisissä tapaamisissa ja sen tarpeellisuutta pidetään yllä. • pidetään yhteyttä SPR:n piirin kanssa ja kartoitetaan mahdollisuuksia yhdistysten ja osastojen yhteistyölle. 	<p>Terhokerhotoiminnan mahdollisuuksia pidettiin yllä yhdistysvierailujen yhteydessä ja perhekahvilavierailuilla.</p> <p>Terhokerhotoimintaa ei Kainuussa ollut.</p>
<p>Yhdistykset saavat tukea ja ohjausta Terhokerhotoiminnan käynnistämiseen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestetään yhdistyksille ja vapaaehtoisille tarvittaessa Terhokerho-ohjaajakoulutus. • tuetaan yhdistyksiä Terhokerhotoiminnan suunnittelussa ja aloituksessa. 	<p>Terhokerhotoimintaa ei Kainuussa ollut.</p>
<p>Tuetaan yhdistyksiä paikallisten ja alueellisten leikkipäivätapahtumien järjestämisessä.</p>	<p>Yhdistyksille tiedotettiin Leikkipäivä-tapahtumista ja kannustettiin järjestämään omia tapahtumia. Leikkipäivä kannustettiin huomioimaan perhekahviloiden ohjelmassa.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • yhdistyksille tiedotetaan leikkipäivätoiminnasta ja innostetaan heitä toteuttamaan leikkipäivätapahtumia. 	<p>Piirin Leikkipäivätapahtuma järjestettiin keväällä yhteistyössä Nuorimielitoiminnan kanssa. Tapah-tuma oli osa Mahdollisuuksien tori -tapahtumaa. Leikkipäivään osallistui noin 15 lasta vanhempineen. Lisäksi Leikkipäivä oli mukana Villiinny ke-väästä -tapahtumassa.</p>
<p>Lukumummi ja -vaaritoiminta</p>	
<p>Vapaaehtoiset saavat tukea toimintaansa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuetaan perehdytettyjä vapaaehtoisia toiminnan alkaessa tiiviisti. • järjestetään vapaaehtoisille vähintään kaksi vertaistapaamista. • tarvittaessa vapaaehtoiset saavat yksilöohjausta ja -tukea. 	<p>Lukumummit saivat tarvittaessa yksilöohjausta puhelimitse ja sähköpostilla sekä käydessään piiritöimistolla. Heidän kanssaan käytiin tarvittaessa tutustumiskäynti koululla. Heille järjestettiin keväällä kaksi vertaisryhmätapaamista ja syksyllä kaksi. Tapaamisiin osallistui yhteensä 45 lukumummiä.</p>
<p>Toiminta laajenee muuallekin Kainuuseen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • markkinoidaan toimintaa eri alakouluille Kainuussa. • kartoitetaan vapaaehtoisten kiinnostusta eri paikkakunnilla. • innostetaan paikallisyhdistyksiä mukaan toiminnan toteuttamiseen. 	<p>Toiminta laajeni Kajaanin lisäksi Sotkamoon, Kuhmoon ja Paltamoon. Vuoden lopussa toiminnassa oli mukana 34 vapaaehtoista lukumummiä, jotka lukivat yhteensä 923 tuntia alakouluikäisten lasten kanssa.</p> <p>Paikallisyhdistykset eivät olleet toiminnassa mukana.</p>

5. NUORISOTYÖ

Tukioppilastoiminta

Tukioppilastoiminta on peruskoulussa toimiva tukijärjestelmä, joka perustuu vertaistukeen. Tukioppilas on **vapaaehtoinen oppilas**, joka haluaa toimia koulu yhteisön hyväksi ja auttaa yhteisössään muita. Tukioppilastoiminta on arjessa läsnä olemista ja toisesta välittämistä. Aikuiset tukioppilasohjaajat ovat kouluilla nuorten tukena.

Tukioppilastoiminnan merkitys koulun osallisuuden lisäämisessä on kasvanut. Kainuun tukioppilastoiminta on aktiivista ja valtakunnallisesti tukioppilastoiminta on laajaa. Tarvetta ja kysyntää MLL:n toiminnalle kouluissa on nykyistä enemmän. Haasteena laajenemiselle on resurssien niukkuus. Tukioppilastoiminnassa tehdään keskusjärjestön kanssa aktiivista yhteistyötä. **Koulurekisteri** on ollut aktiivisessa käytössä ja se avulla on pystytty hahmottamaan kokonaiskuva Kainuun tukioppilastoiminnasta ja sen kehittämiskohteista.

Kainuussa on 12 yläkoulua, joista kaikissa toteutettiin tukioppilastoimintaa. Tukioppilaita oli 187 ja tukioppilasohjaajia 19. Piiri järjesti perinteisen tukioppilaiden ja tukioppilasohjaajien yhteisen **koulutuspäivän** 13.9.2018 Joutenlammella. Osallistujia oli 134 tukioppilasta ja 16 tukioppilasohjaajaa 10 koulusta. Tukioppilasohjaajien **vertaisryhmä** kokoontui kolme kertaa.

Vuoden aikana tehtiin päätös, että valtakunnallinen Koulurauhanjulistus -tapahtuma järjestetään Kainuussa syksyllä 2019. Vastuullisena järjestäjänä toimii MLL:n Kainuun piiri.

Tavoitteet ja toteuma vuonna 2018

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteiden toteutuminen
<p>Kehitetään kouluyhteistyötä ja nuorisotoimintaa yhdessä keskusjärjestön kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • laaditaan yhteinen työsuunnitelma vuodelle 2018 	<p>Piirikohtaiset työsuunnitelmat laaditaan vuosittain yhdessä piirin ja keskusjärjestön kesken. Työsuunnitelmassa sovitaan tavoitteista ja resursseista. Valtakunnallisiin nuorisotyön ja tukioppilastoiminnan työkokouksiin osallistutaan kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi järjestetään yhteisiä Skype-palavereita ajankohtaisista asioista.</p>
<p>Tukioppilastoiminta</p>	
<p>Organisoidaan ja ohjataan kouluilla tehtävää tukioppilastoimintaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ylläpidetään ajantasasta rekisteriä tukioppilastoiminnan ohjaajista ja toiminnasta kouluissa • ollaan aktiivisesti yhteydessä tukioppilasohjaajiin 	<p>Kainuun tukioppilastoiminnasta on ajantasainen rekisteri osana valtakunnallista MLL:n koulurekisteriä.</p> <p>Tukioppilasohjaajiin on pidetty yhteyttä sähköpostitse ja kouluille on lähetetty tietoa esim. koulutuksista ja Kaveriviikosta.</p>
<p>Kaikissa Kainuun yläkouluissa on monipuolista tukioppilastoimintaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • tehdään kouluvierailuja ja/tai yhteydenottoja kaikkiin Kainuun yläkouluihin ja kannustetaan toiminnan kehittämiseen 	<p>Kainuussa on 12 yläkoulua, joista kaikissa oli tukioppilastoimintaa.</p> <p>Kouluvierailuja tehtiin Kajaanin lukiolle sekä Otanmäen koululle, Ruukinkankaan koululle, Korpitien koululle ja Vaalan yhtenäiskoululle yhdessä Kainuun liikunnan kanssa.</p>
<p>Koulurauhaohjelmaa toteutetaan kaikissa Kainuun kouluissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuetaan yhdistyksiä ja alueen kouluja koulurauhaohjelman toteuttamisessa esimerkiksi koulurauhajulistuksella 	<p>Valtakunnallisesta koulurauhanjulistuksesta välitettiin tietoa kouluille. Koulut toteuttivat koulurauhan julistusta haluamallaan tavalla, esim. koulunaloitusjuhlan yhteydessä.</p> <p>Koulurauhanjulistus on laajasti käytössä Kainuun kouluissa.</p> <p>Vuoden aikana saatiin päätös, että vuoden 2019 valtakunnallinen koulurauhajulistus tapahtuu ensimmäistä kertaa Kainuussa. Koulurauhajulistus 2018 -tapahtumaan Vantaalla käytiin tutustumassa. Matkalle osallistui Lehtikankaan koulun tukioppilasohjaaja, kaksi tukioppilasta sekä piirin toiminnanjohtaja.</p>
<p>Tuetaan tukioppilasohjaajia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • jatketaan tukioppilasohjaajien vertais-toimintaa Kainuussa 	<p>Tukioppilasohjaajien palavereja järjestettiin kolme kertaa ja osallistujia niihin oli 13 tukioppilasohjaajaa seitsemästä koulusta.</p>
<p>Kannustetaan ja aktivoidaan yhdistysten tukioppilastoimintaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • liitetään osio tukioppilastoiminnasta osaksi yhdistysvierailuja • ohjataan yhdistyksiä tukioppilastoiminnan kehittämisessä 	<p>Kaikilla piirin järjestämällä yhdistyskäynneillä keskusteluun aiheena oli myös tukioppilastoiminta ja yhdistyksen rooli siinä.</p>

<p>Kainuussa toimivat tukioppilasohjaajat ovat koulutettuja tehtävänsä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestetään tukioppilaille ja tukioppilasohjaajille yhteinen koulutuspäivä • järjestetään tukioppilasohjaajien täydennyskoulutus 	<p>Tukioppilaiden ja ohjaajien yhteinen koulutuspäivä, MegaKainuu, järjestettiin 13.9.2018 Joutenlammella. Osallistujia oli 10 koulusta 134 tukioppilasta ja 16 ohjaajaa.</p> <p>Lapsen ja nuoren kohtaaminen –seminaari järjestettiin 16.11.2018. Osallistujia oli 57. Seminaari oli tukioppilasohjaajien täydennyskoulutusta, mutta avoin myös muille toimijoille.</p>
<p>Tuetaan Kaveriviikon toteuttamista Kainuussa</p> <ul style="list-style-type: none"> • kannustetaan ja välitetään tietoa Kaveriviikon toteuttamisesta kainuulaisissa peruskouluissa 	<p>Kaveriviikkoa toteutetaan Kainuussa pääsääntöisesti viikolla 40. Koulut toteuttavat Kaveriviikkoa haluamallaan tavalla. Piiri välittää tietoa ja vinkkejä Kaveriviikon toteuttamisesta. Viikkoa toteutetaan laajasti kainuulaisissa kouluissa.</p>
<p>Selvitetään kummioppilastoiminnan tarve yhtenäiskouluissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kouluvierailujen yhteydessä otetaan puheeksi kummioppilastoiminnan tarve ja kannustetaan kummioppilastoiminnan käynnistämiseen 	<p>Kummioppilastoimintaa järjestetään Kainuun kouluissa satunnaisesti ja sitä ei pääsääntöisesti tehdä MLL:n kanssa yhteistyössä.</p>
<p>Koulutustoiminta</p>	
<p>Kehitetään Kainuun kouluttajaverkostoa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • perehdytetään ja rekrytoidaan lisää kouluttajiksi sopivia henkilöitä ja ohjataan heitä tarvittaessa MLL:n koulutuksiin 	<p>Piirin työntekijöiden lisäksi Kainuussa ei ole aktiivisia MLL:n kouluttajia. Kouluttaja-asioissa on tehty yhteistyötä MLL:n Pohjois-Pohjanmaan piirin kanssa.</p>
<p>Mediakasvatukseen, koulukiusaamiseen ja osallisuuteen liittyvää koulutusta on tarjolla Kainuussa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • rakennetaan koulutuspaketteja yhdessä kouluttajien ja keskusjärjestön kanssa 	<p>Kajaanin yläkouluissa kehitetään tunne- ja vuoro-vaikutustaitojen oppimista esiopetuksesta toiselle asteelle. Piiri on ollut mukana kehittämistyössä.</p>
<p>Lisätään koulu yhteistyötä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarjotaan koulutuspaketteja vanhempainiltoihin ja koulun tapahtumiin 	<p>Kiusaamisen ehkäisemiseen liittyvä vanhempainilta järjestettiin Vaalan yhtenäiskoululla 28.2.2018. Osallistujia oli 69.</p>

6. YHTEISTYÖ

Tapahtumiin osallistuminen

Alueellisissa tapahtumissa MLL:n tavoitteita ja toimintoja tehdään tunnetuksi ja luodaan yhteyksiä sekä kansalaisiin että asiantuntijoihin. Piiri tukee yhdistyksiään liiton valtakunnallisten tapahtumien alueellisessa ja paikallisessa toteuttamisessa ja tiedottamisessa. Piiri ottaa osaa alueellisesti liiton valtakunnallisiin tempauksiin ja tapahtumiin, kuten esimerkiksi Kevätilo -keräykseen.

Oppilaitosyhteistyö

MLL:n Kainuun piiri tekee aktiivisesti yhteistyötä Kainuun oppilaitosten kanssa. Yhteistyötä ylläpidetään ja lisätään tarjoamalla opiskelijoille mm. piirin eri toimintoihin liittyen opinnäytetöitä. Lisäksi myös harjoittelut, projektityöt, tempaukset, kampanjat ja tapahtumat toteutetaan mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä oppilaitosten kanssa.

Kumppanuus

Piiri tukee ja edistää MLL:n ja kuntien kumppanuutta paikallisessa palveluverkossa käymällä Kainuun soten ja kuntien kanssa keskustelua yhteistyöstä mm. sote- ja maakuntauudistuksessa. Järjestökumppanuutta eri järjestöjen kanssa tarvitaan kansalaistoiminnan näkyväksi tekemiseen, tiedottamiseen ja mm. yhteisten tapahtumien järjestämiseen. Yhteistyötä kehitetään Järjestö Kainuu 2.0 -hankkeessa.

Tavoitteet ja toteuma vuonna 2018

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteiden toteutuminen
<p>Tehdään yhteistyötä eri yhteistyötahojen kanssa tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisessä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestetään 2-4 tapahtumaa yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa 	<p>Vuoden aikana osallistuttiin kaikkiaan 46 tapahtumaan Kainuun alueella. Yhteistyötahoja oli noin 200 ja kävijöitä noin 6 200 henkilöä.</p> <p>Piiri järjesti Leikkipäivä -tapahtuman Kajaanissa sekä Kainuun liikunnan Villiinny Keväästä -tapahtuman että Mahdollisuuksien tori -tapahtuman yhteydessä.</p> <p>Piiri oli mukana Mahdollisuuksien tori -tapahtumassa Kajaanissa sekä Saa hyppiä! -tapahtumissa Hyrynsalmella, Otanmäessä ja Suomussalmella.</p> <p>Elokuussa oltiin mukana Linnanvirta 2018 -tapahtumassa Kajaanin Rantapuistossa.</p> <p>Piiri teki jälleen yhteistyötä Sotkamon Jymyn kanssa hyväntekeväisyysottelussa. Sotkamon Jymy lahjoitti ottelussa saadut/lahjoitetut pehmolelut MLL:n Kainuun piirin kautta edelleen jaettavaksi. Pehmot jaettiin kajaanilaisiin päiväkoteihin.</p> <p>Muita tapahtumia, kuten järjestöillat, järjestökahvit, Eron edessä -illat, Vanhemmuuden tuki -illat järjestettiin hankkeiden kautta.</p>
<p>Kehitetään oppilaitosyhteistyötä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ollaan aktiivisesti yhteydessä eri oppilaitoksiin, haetaan yhteistyön mahdollisuuksista ja otetaan vastaan yhteistyötarjoajia 	<p>Kainuun ammattiopisto ja Kajaanin ammattikorkeakoulu olivat mukana Lapsen oikeuksien päivän suunnittelussa ja toteutuksessa.</p> <p>Piiri oli mukana oppilaitoksissa järjestetyillä Järjestökahveilla kaksi kertaa.</p>
<p>Jatketaan yhteistyötä Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa.</p>	<p>Kajaanin ammattikorkeakoulusta oli kaksi sairaanhoitaja/terveydenhoitaja opiskelijaa harjoittelussa piiritoimistolla.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ohjataan vuosittain 1-2 sairaanhoitaja/terveydenhoitaja/sosionomi opiskelijan harjoittelua piirissä • tehdään 1-2 opinnäytetyötä MLL:n määrittelemistä aiheista 	<p>Kainuun ammattiopiston kanssa tehtiin marraskuussa koulutussopimus liiketalouden opiskelijan työssäoppimisesta piiritoimistolla.</p> <p>Vuoden aikana Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijat tekivät kaksi opinnäytetyötä PerheKainuu -hankkeen toimeksiannosta.</p>
<p>Tuetaan yhteistyötä maakunnan, kuntien, piirin ja paikallisyhdistysten välillä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • rakennetaan sopimuksellista kumppanuutta kuntien ja maakunnan kanssa 	<p>Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman Kainuun hankkeen (Mukava Kainuu) yhtenä tavoitteena oli liittää yhdistysten tekemä ennaltaehkäisevä työ osaksi perhepalvelujen kokonaisuutta.</p> <p>Hankkeen kehittämiskohteena on perhekeskustoiminta, jonka osaksi kuuluu mm. sopimuksellisen kumppanuuden kehittäminen. Hankkeen loppuksi tehtiin esitys ennaltaehkäisevän työn rakenteesta Kainuun sote:n perhepalvelujen johtoryhmälle.</p>
<p>Tiivistetään yhteistyötä järjestöjen kesken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnitellaan ja toteutetaan yhteishankkeita • suunnitellaan ja toteutetaan yhteisiä tapahtumia 	<p>Järjestö Kainuu 2.0 -hankkeen kautta tehdään laajasti yhteistyötä eri järjestöjen kanssa. Vuoden aikana järjestettiin mm. Järjestöiltoja kaikissa Kainuun kunnissa.</p> <p>Lapsen oikeuksien päivän tapahtumat suunniteltiin ja järjestettiin yhteistyössä 11 eri toimijan kanssa. Koordinoijana toimi MLL:n Kainuun piiri ja mukana olivat mm. Kajaanin varhaiskasvatus Silmu, Kainuun ammattiopisto, Kaukavesi, Kajaanin kaupungin liikuntapalvelut, Unicef Kajaanin vapaaehtoisryhmä, Kajaanin ammattikorkeakoulu, Kajaanin seurakunnan lapsityö, Kainuun liikunta ja SPR Kajaanin osasto</p>

7. HANKKEET

Vuoden 2018 aikana piiri laati uusia hankehakemuksia Hyvinvointia osallisuudella- ja Kohtaava – kohtaamisia ja varhaista tukea lapsiperheille Kainuussa -hankkeisiin STEA:lle. Piiri oli kumppanina Kajaanin ammattikorkeakoulun Karelia CBC -ohjelmaan suunnatussa hankehaussa.

Vuonna 2018 Kainuun piirissä oli käynnissä yhdeksän kehittämishanketta. Hankkeista viisi oli piirin hallinnoimia (Nuorelle työtä, PerheKainuu, Vatukka, JärjestöKainuu ja Lukumummi- ja vaaritoiminta) ja kahdessa oltiin kumppanina (MOK ja Mukava Kainuu). Hankkeet on kuvattu lyhyesti seuraavassa.

Nuorelle työtä – hanke

Hankkeen tavoitteena on nuoren työttömän työllistäminen yhdeksi vuodeksi MLL:n Kainuun piirin järjestötyöhön. Hanke rahoitetaan STEAn Paikka auki – ohjelmasta.

Tavoitteet ja toteuma vuonna 2018

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteiden toteutuminen
Käynnistetään ja toteutetaan Nuorelle työtä –hankkeita.	Hankkeisiin on rekrytoitu ja työllistetty yksi työtön, vastavalmistunut työntekijä kerrallaan yhdeksi vuodeksi. Hankerahoitus on saatu vuonna 2018 ja se on käytettävissä vuonna 2019.

PerheKainuu -hanke

PerheKainuu -hanke on STEA:n rahoittama kolmivuotinen kehittämishanke, jonka päämääränä on kainuulaisten lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen ja edistäminen sekä vanhemmuuden vahvistaminen. Hankkeen päätavoitteena on luoda kainuulainen malli järjestöjen, kuntien ja perhekeskustoiminnan yhteistyöhön lasten, nuorten ja lapsiperheiden ennaltaehkäisevässä työssä.

PerheKainuu -hankkeen päävastuullisena toteuttajana on Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kainuun piiri ry ja keskeisiä kehittämiskumppaneita ovat Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä ja kainuulaiset järjestöt, jotka toimivat lasten, nuorten ja lapsiperheiden parissa. Hanketta pilotoidaan ensin kolmella taustoiltaan erilaisilla kainuulaisilla alueilla: Kajaanin kaupungin Lehtikankaan alue edustaa yhtä kaupunginosaa, Paltamo puolestaan on yksi asukasmäärältään pieni kunta ja Sotkamo edustaa isoa kainuulaista kuntaa.

Hankkeen kehittämistyön tuloksena saadaan palvelumalli, jossa kolmannen sektorin toimijat ovat tiiviissä yhteistyössä sekä keskenään että julkisen palveluntuottajien kanssa. Tavoitteena on nykyistä koordinoitumpi ja rakenteellisempi järjestölähtöinen malli, jossa myös resursointia on kehitetty. Lisäksi järjestöissä tehtävän työn sisältöjä kehitetään ja suunnataan tarpeen mukaisesti.

Tavoitteet ja toteuma vuonna 2018

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteiden toteutuminen
Kuntasektorin ja järjestöjen välisen ehkäisevän työn toimintatapojen kehittäminen.	Sotkamon, Paltamon ja Lehtikankaan pilottialueiden kehittämisryhmät kokoontuivat 4 – 5 krt/ryhmä. Lehtikankaan kehittämisryhmän järjestämänä 22.3. ”Hyvän arjen ilta”, johon osallistui noin 200 henkilöä, toinen yhteistyön tuloksena valmisteltu ilta 27.9. Lehtikankaalla ”Tolokusti toimeen”, jonka osallistujamäärä jäi alle 40 hengen. Paltamolaiset järjestivät yhdessä Korpitien koulun kanssa 11.10.2018 ”Onnistumisen ja oivaltamisen illan”, tapahtuma keräsi noin 100 osallistujaa. Sotkamolaisten kunnan, Kainuun soten ja järjestöjen ilta oli 10.11.2018 Sotkamon lukiolla ”Anna mulle aikaa” -tapahtuma; kävijöitä lauantaina järjestetyssä tilaisuudessa oli noin 130.

	<p>Yhteisten tapahtumien järjestäminen on tuonut toimijoita kaikilta kolmelta sektorilta. Tapahtumien järjestämistä kehitetään edelleen ja ne jatkuvat myös seuraavina vuosina.</p>
<p>Pilottien toiminnan vakiinnuttaminen ja toimintamallin juurruttaminen. Hankkeen toimintatavat osaksi rakenteita.</p>	<p>Verkostoituminen ja yhteistyö järjestöjen, kuntien ja Kainuun Soten kanssa. Sotkamon ja Paltamon perheasematiimien toimintaan osallistuminen. Kehittämissyöryhmien toimijat ovat sitoutuneet yhteistoimintaan ja samalla "yhteisen pöydän ympärille" kokoontuminen vahvistaa ajankohtaisten asioiden jakamista ja ongelmien tunnistamista sekä ehkäisyä.</p>
<p>Lapsiperheiden ja lasten mielipiteiden huomioonottaminen</p>	<p>Hankkeen osallistuminen peke-tiimikokouksiin oli kanava saada tietoa lapsiperheiden tilanteesta sekä lapsista itsestään. Kouluterveyskyselyjen tulosten käsittely kehittämissyöryhmissä ja "ongelmiin" tarttuminen. Lehtiartikkeli Lehtikankaan koulun kouluterveyskyselyn tuloksista. Kehittämissyöryhmissä sovittiin pilottialueiden toimintojen linjauksista.</p>
<p>Hankekohtainen työn arviointi</p>	<p>Ohjausryhmän kokoukset viisi kertaa vuoden 2018 aikana. Ohjausryhmän itsearviointia suunniteltiin. Tehtiin STEA:n väliraportin palautteen mukainen toimintatapojen terävöittäminen.</p>
<p>Suunnitelma, miten hankkeen tuloksia hyödynnetään koko Kainuussa</p>	<p>Vuodelle 2019 on tehty suunnitelma, jonka mukaan toteutetaan kuntakierros ja tiedotetaan tehdyistä mallinnuksista. Kuntakierrokselta saatavan palautteen perusteella mallinnusta kehitetään. Syksyllä 2019 pidettävän loppuseminaarin painopisteenä on, kuinka saavutettuja tuloksia hyödynnetään jatkossa (tulevaisuusperspektiivi).</p>

Maahanmuuttajien osallisuus Kainuussa (MOK) – hanke

Maahanmuuttajien osallisuus Kainuussa (MOK) – hanke on ESR-rahoitteinen kolmivuotinen Kainuun Nuotan isännöimä hanke, jossa piiri on mukana osatoimijana. Muita osatoimijoita ovat Kajaanin 4H yhdistys ja Kainuun Liikunta. Hankkeen tarkoituksena on vahvistaa järjestöjen kotoutumista tukevaa toimintaa sekä osallistaa ja aktivoida maahanmuuttajia mukaan järjestöjen toimintaan.

Hankkeessa luodaan järjestöjen yhteinen harrastetarjotin, josta kaikkien kainuulaisten on helppo löytää tietoa eri harrastemahdollisuuksien järjestäjistä. Harrastetarjottimeen tulee myös MLL:n yhdistysten toiminnot. Hanke järjestää runsaasti erilaisia koulutuksia ja tapaamisia kaikille yhdistyksille ja niiden vapaaehtoisille.

Tavoitteet ja toteuma vuonna 2018

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteiden toteutuminen
<p>Kannustetaan yhdistyksiä ottamaan maahanmuuttajia mukaan toimintaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestetään yhdistyksille koulutusta ko. aiheesta. 	<p>Monikulttuurisuus on esillä vapaaehtoisten ohjauksessa, kuten esim. perhekahvilaohjaajien perehdytyksessä.</p> <p>Maahanmuuttajien mahdollisuuksia osallistua MLL:n toimintaan on edistetty lisäämällä monikieliset esitteet MLL:n nettisivuille. Esitteitä 17 eri kielellä.</p> <p>Piiritoimiston henkilöstö on osallistunut hankkeen järjestämiin koulutuksiin.</p>
<p>Parantaa maahanmuuttajien kotoutumisen ja osallisuuden mahdollisuuksia saatamalla heidät mukaan erilaisiin harrastuksiin tai muuhun yhteisötoimintaan</p> <ul style="list-style-type: none"> • maahanmuuttajia kutsutaan ja kannustetaan mukaan MLL:n toimintaan. 	<p>MamaTree naisten ryhmä kokoontui pääsääntöisesti viikoittain, yhteensä 28 kertaa Monikassa. Kävijöitä ryhmässä oli vuoden aikana 154 naista, joista osa oli maahan muualta muuttaneita ja osa suomalaistaustaisia</p>
<p>Osallistetaan maahanmuuttajaverkostoja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MLL:n toimintaa esitellään eri yhteyksissä maahanmuuttajille ja maahanmuuttajaverkostoille 	<p>Mahdollisuuksien Torilla ja Villiinny kevästä -tapahtumassa on esitelty MLL:n toimintaa.</p> <p>Kainuun kuntien kotouttamisohjelman päivitykseen järjestöjen osalta on osallistuttu. Päivityksen yhteydessä on verkostoiduttu kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.</p>
<p>Järjestöjen, yhteisöjen ja viranomaistojen monikulttuurinen kumppanuustyö rakentuu Kainuun pysyväksi toimintamalliksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • osallistutaan erilaisiin tapaamisiin ja koulutuksiin, jotka hyödyttävät hankkeen tavoitteita. 	<p>Monikulttuurisen työn kumppanit kokoontuvat Polku -työryhmänä kaksi kertaa vuodessa. Tapaamisiin on osallistuttu.</p>
<p>Laaditaan kaikille avoin harrastetarjotin, joka edistää alueelle muuttavien varhaista kotoutumista.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ollaan mukana harrastetarjottimen kehittämässä. • piirin ja yhdistysten toiminnot tulevat esille harrastetarjottimeen. 	<p>Harrastetarjotinta on kehitetty edelleen vuoden 2018 aikana.</p> <p>Harrastetarjotin löytyy osoitteesta www.harrastekainuu.fi.</p> <p>MLL:n toiminnasta harrastetarjottimella ovat esimerkiksi perhekahvilat</p>
<p>Toteutetaan hankeverkoston koulutuksia ja valmennuksia, järjestetään tapahtumia ja hyödynnetään uusia digitaalisia mahdollisuuksia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • osallistutaan koulutuksiin ja tapahtumiin. • digitaalisia mahdollisuuksia hyödynnetään piirin toimintaan soveltuvin osin. 	<p>Hankkeen koulutuksiin osallistuttiin piiritoimistosta. Koulutusteemoja olivat mm. kulttuurinen kompetenssi, romanikulttuuri, perhe eri kulttuureissa sekä kahden kulttuurin perheiden erityispiirteet.</p>

VATUKKA – Vapaaehtoisten tukihenkilötoiminta Kainuussa -hanke

VATUKKA – Vapaaehtoisten tukihenkilötoiminta Kainuussa -hanke on STEA:n rahoittama kolmi-vuotinen hanke. Hanke alkoi keväällä 2017 ja päättyy vuonna 2019. Hankkeessa käynnistetään ja kehitetään vapaaehtoisten toteuttamaa tukihenkilötoimintaa Kainuussa.

Tukihenkilötoiminta sisältää perhekummitoiminnan, ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toimin-nan ja kaveritoiminnan. Tukihenkilötoiminta on vahvasti ammatillisesti ohjattua ennaltaehkäi-sevää vapaaehtoistoimintaa. Piiri kouluttaa, tukee ja ohjaa vapaaehtoisia tukihenkilöitä sekä koordinoi tukisuhteita.

Perhekummitoiminta tarjoaa vapaaehtoisille toimijoille mahdollisuuden toimia vertaistukena lapsiperheessä. Perhekummit tukevat perheen vanhempia keskustelemalla ja kuuntelemalla sekä auttamalla arjen asioissa. Tavoitteena on vahvistaa vanhempien jaksamista, tukea lasten ja vanhempien välistä vuorovaikutusta sekä edistää perheen arjen sujumista ja hyvinvointia.

Kaveritoiminnassa koulutetaan aikuisia tukihenkilöitä 4-17 -vuotiaiden lasten ja nuorten tueksi. Tavoitteena on olla lasten ja nuorten tukena mahdollisimman varhain. Lapsi tai nuori ohjautuu kaveritoimintaan usein oman opettajan, koulukuraattorin, koulupsykologin tai kouluterveyden-hoitajan ohjaamana. Vanhemmat voivat myös hakea lapselleen kaveria. Toiminnassa korostuu yhdessä tekeminen ja harrastaminen.

Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminnan tavoitteena on edistää maahanmuuttajaäitien ja -naisten kotoutumista ja kielenoppimista. Toiminnassa etsitään suomea puhuvia naisia ystäviksi maahan muuttaneille äideille ja naisille.

Tavoitteet ja toteuma vuonna 2018

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteiden toteutuminen
VATUKKA-hanke	
Tukihenkilötoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen Kainuussa. • järjestetään tukihenkilökoulutuksia vä-hintään neljällä paikkakunnalla, joista yhdellä koulutus järjestetään ensim-mäistä kertaa. Huomioidaan paikalliset tarpeet.	Tukihenkilökoulutuksia järjestettiin Kajaanissa ke-väällä ja syksyllä. Suomussalmen, Kuhmon, Palta-mon ja Sotkamon koulutuksiin ei tullut osallistujia. Perekummitoimintaa järjestettiin Suomussal-mella, Kajaanissa ja Sotkamossa yhteensä viisi. Tu-kihenkilöiden perekummitoimintaa Skypen kautta järjestettiin syksyllä. Ystäväksi maahanmuuttajaäi-dille -toiminnan perekummitoimintaa järjes-tettiin Kajaanissa yhteensä kuusi. Tukihenkilötoiminnasta ja hankkeesta tiedotettiin lehdistössä, piirin nettisivuilla, sosiaalisessa medi-assa sekä radiossa ja TV:ssä alueuutisissa. Hank-keesta tiedotettiin myös yhteistyötahoja. Hanke oli esillä myös eri tilaisuuksissa, tapaamisissa ja työryhmissä. Toiminnasta tiedotettiin perheitä ja perheiden parissa työskenteleviä ammattilaisia. Hanke järjesti yhteistyössä JärjestöKainuu 2.0 -hankkeen kanssa Voimaa vapaaehtoisista! -semi-naarin keväällä. Seminaarissa esiteltiin erilaisia

	paikallisia onnistumisia vapaaehtoisten rekrytoinnissa ja saatiin uusia näkemyksiä vapaaehtoisten rekrytointiin.
Perhekummitoiminta	
<p>Perhekummitoiminnan kehittäminen – vahvistaa vanhemmuutta ja perheiden osallisuutta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • perheiden tavoittamiseen pyritään löytämään paikallisesti erilaisia mahdollisuuksia. • kerätään palautetta toiminnassa mukana olevilta perheiltä. • kummissuhteen tavoitteet nousevat perheiden tarpeista. 	<p>Perhekummitoiminnasta tiedotettiin aktiivisesti piirin nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Toimintaa esiteltiin eri tapahtumissa ja mm. Kajaanin perhevalmennuksessa ja perhekahviloissa eri puolilla Kainuuta. Myös perheiden parissa työskenteleville jaettiin esitteitä ja tiedotettiin toiminnasta. Perheiltä kerättiin kirjallista ja suullista palautetta kummissuhteiden seuranta- ja päätöstapaamisissa. Perhekummissuhteille luotiin perheiden tarpeista lähtevät tavoitteet. Ne pyrittiin pitämään käytännönläheisinä ja helposti sitouttavina.</p>
<p>Enhäistä ongelmien syntymistä ja kasautumista, tukea perheen arkea, lisätä lasten ja vanhempien hyvinvointia ja voimavaroja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • tiedotetaan toiminnasta aktiivisesti ja säännöllisesti perheiden kanssa toimivia tahoja, jotka ohjaavat perheitä toiminnan pariin. • tiedotetaan toiminnasta sosiaalisessa mediassa ja muissa medioissa. • sovitaan perhekummissuhteen tavoitteet aloituspalaverissa yhdessä perheen kanssa ja niiden toteutumista tarkastellaan seurantalavereissa tai -puheluissa vähintään kaksi kertaa kummissuhteen aikana. • harjoitellaan lasten huomioimista ja kohtaamista perhekummien peruskoulutuksessa. • perhekummit saavat ohjausta ja tukea tehdä erilaisia asioita perheiden kanssa, jotka tukevat perheiden yksilöllisiä tarpeita. • painotetaan perhekummien koulutuksessa perheiden yksilöllistä kohtaamista ja toteuttamaan palveluohjauksellista toimintaa tarvittaessa. 	<p>Yhteistyötä perheiden tavoittamiseksi tehtiin laajasti eri sidosryhmien kanssa.</p> <p>Perhekummitoiminnasta tiedotettiin piirin nettisivuilla, sosiaalisessa mediassa, lehdistössä, radiossa sekä vapaaehtoistyö.fi -sivustolla.</p> <p>Perhekummissuhteita seurattiin aktiivisesti tapaamisilla vähintään kolme kertaa vuoden aikana. Aloitustapaamisessa kirjattujen tavoitteiden toteutumista seurattiin ja niitä muutettiin tarvittaessa seurantalavereissa.</p> <p>Perhekummien peruskoulutuksessa ja perehdytyskoulutuksessa käydään läpi lasten ja perheiden sekä yksilöiden kohtaamista ja lasten huomioimisen tärkeyttä toiminnassa. Koulutuksissa mietitään erilaisten paikallisten toimintojen mahdollisuuksia ja vapaaehtoisten vertaistapaamisissa jaetaan hyväksi havaittuja käytäntöjä. Myös aloitustapaamisessa kirjataan asioita, joita perhe haluaa yhdessä tehdä perhekummin kanssa.</p> <p>Perhekummeja kehoitetaan tarvittaessa ohjaamaan perheitä eri palveluiden piiriin ja yhteydenottoihin eri ammattilaisiin.</p> <p>Kaikkia vanhempia tukevia vertaistuellisia Vanhemmuuden tuki -iltoja järjestettiin eri aiheista neljä kertaa syksyn aikana. Illoissa oli paikalla aiheen asiantuntija ja vanhemmilla oli mahdollisuus keskustella aiheesta. Illat olivat maksuttomia ja kaikille avoimia.</p>
<p>Tarjota mielekästä vapaaehtoistoimintaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestetään perhekummeille vertaistapaamisia neljä kertaa vuodessa. 	<p>Perhekummeille järjestettiin vertaistapaamisia neljä kertaa vuoden aikana. Vertaistapaamisissa jaettiin kokemuksia ja saatiin hyviä vinkkejä toimintaan. Lisäksi tehtiin erilaisia jaksamiseen liittyviä harjoitteita. Toimintaa tukevaa lisäkoulutusta</p>

<ul style="list-style-type: none"> • tarjotaan perhekummeille tarvittaessa työnohjauksellista yksilöohjausta. • järjestetään toimintaa tukevaa lisäkoulutusta vähintään kerran vuodessa. • järjestetään vähintään kerran vuodessa virkistystoimintaa. • tiedotetaan perhekummikoulutuksista ja toiminnasta aktiivisesti sosiaalisessa mediassa, netissä ja lehdistössä. 	<p>järjestettiin kaksi kertaa. Lisäkoulutusten aiheina olivat maahanmuuttajuus ja päihdehaittoihin puuttuminen ja puheeksiotto. Perhekummeille tiedotettiin myös muiden tahojen järjestämistä luennoista ja koulutuksista. Perhekummeille järjestettiin myös virkistystoimintaa keväällä ja syksyllä. Keväällä järjestettiin perheille ja heidän perhekummeilleen yhteinen virkistyspäivä. Koulutuksista tiedotettiin piirin nettisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä.</p>
<p>Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminta</p>	
<p>Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminnan käynnistäminen – vahvistaa maahanmuuttajaäitien vanhemmuutta ja osallisuutta, ehkäistä syrjäytymistä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestetään perehdytyskoulutuksia paikalliset tarpeet huomioiden, vähintään kahdella paikkakunnalla. • tehdään yhteistyötä maahanmuuttajanaisten tavoittamiseksi niiden tahojen kanssa, jotka tekevät maahanmuuttajatyötä. • kerätään palautetta toiminnassa mukana olevilta naisilta. 	<p>MamaTree – naisten ryhmä toteutettiin hankkeen toimintana yhteistyössä Etnika Kainuun, Kainuun Nuotan ja Toimintakeskus Monikan kanssa. Ryhmä kokoontui perjantaisin toimintakeskus Monikassa. Ryhmässä kävi vuoden aikana 277 naista ja 225 lasta. Ohjaajana toimi maahanmuuttajataustainen nainen.</p> <p>Toiminnan perehdytyskoulutuksia järjestettiin Kajanissa yhteensä kuusi. Suomussalmella, Kuhmossa, Paltamossa ja Sotkamossa koulutukset eivät toteutuneet. Skypea kautta toteutetun tukihenkilötoiminnan perehdytyskoulutuksessa ystävätoimintaan saatiin kaksi uutta vapaaehtoista Kuhmosta ja Kajaanista.</p> <p>Yhteistyötä tehtiin aktiivisesti Kajaanin maahanmuuttajapalveluiden ja Toimintakeskus Monikan kanssa. Yhteistyötä tehtiin myös muiden maahanmuuttajaperheidenkin parissa työskentelevien kanssa.</p> <p>Palautetta toiminnasta kerättiin seurantatapamisten ja -puheluiden yhteydessä suullisesti ja kirjallisesti.</p>
<p>Tukea kotoutumista ja suomen kielen oppimista, sosiaalisten verkostojen laajeneminen, arkipäivän aktiivisuuden lisääminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kannustetaan tukihenkilöä ja tuettavaa käyttämään mahdollisimman paljon suomen kieltä. • järjestetään tukipareille vähintään kaksi kertaa vuodessa yhteisiä tapahtumia. • tiedotetaan tukihenkilöitä erilaisista osallistumisen mahdollisuuksista yhdessä tuettavan kanssa. 	<p>Suomen kielen käyttämisen tarpeellisuudesta puhuttiin vapaaehtoisten perehdytyksissä ja tukisuhteen aloitustapaamisissa. Suurimmassa osassa tukisuhteista ainut yhteinen kieli oli suomen kieli. Yhteistapaamisia järjestettiin keväällä ja syksyllä. Tapaamisiin osallistui yhteensä 13 aikuista ja viisi lasta.</p> <p>Vapaaehtoisille tiedotettiin kaikille avoimista tapahtumista ja tilaisuuksista.</p> <p>Tukisuhteita seurattiin puheluin kaksi kertaa vuodessa. Yli vuoden kestäneille tukipareille järjestettiin seurantatapaamiset.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • seurataan tukisuhdetta vähintään kaksi kertaa vuodessa seurantapuheluilla tai -tapaamisilla. 	
<p>Tukea maahanmuuttajaäitien vapaaehtoistoimintaan osallistumista, tukea vuorovaikutusta ja kaksisuuntaista kotoutumista.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kannustetaan suomea hyvin puhuvia naisia tulemaan toimintaan mukaan. • tiedotetaan toiminnassa mukana olevia MLL:n toiminnasta ja kannustetaan osallistumaan vapaaehtoistoimintaan. • tiedotetaan toiminnasta aktiivisesti nettissä, sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä. • käytetään toiminnassa mukana olevia naisia kokemusasiantuntijoina. • kannustaa tukihenkilöä ja tuettavaa tutustumaan toistensa kulttuureihin ja läheisiin. 	<p>Maahanmuuttajanaisia kannustettiin mukaan MLL:n toimintaan ja yleisesti vapaaehtoistoimintaan MamaTree – naisten ryhmässä ja toimintaa esiteltäessä mm. maahanmuuttajien kielikursseilla. Tukihenkilönä toimi yksi maahanmuuttajataustainen nainen.</p> <p>Toiminnasta tiedotettiin piirin nettisivuilla, sosiaalisessa mediassa, lehdistössä, radiossa ja televisiossa.</p> <p>Toiminnassa mukana olevia naisia oli mukana televisio haastattelussa. Naisia pyydettiin kertomaan kokemuksiaan toiminnasta MamaTree – naisten ryhmässä.</p> <p>Perehdytyksessä keskusteltiin kulttuurien tutustumisen tärkeydestä ja ihmisten yksilöllisestä kohtaamisesta esim. kulttuurin tai uskonnon takana.</p>
<p>Kaveritoiminta</p>	
<p>Kaveritoiminnan käynnistäminen – tarjota lapselle/nuorelle turvallinen ja luotamuksellinen aikuissuhde.</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestetään koulutuksia paikalliset tarpeet huomioiden, vähintään kahdella paikkakunnalla. • tiedotetaan toiminnasta sosiaalisessa mediassa, netissä ja lehdistössä sekä lasten, nuorten ja perheiden parissa työskenteleville. • kerätään palautetta toiminnassa mukana olevilta lapsilta, nuorilta ja perheiltä. 	<p>Tukihenkilötoiminnan peruskoulutuksia järjestettiin Kajaanissa keväällä ja syksyllä. Niihin osallistui yhteensä seitsemän henkilöä, joista kaksi tuli mukaan kaveritoimintaan.</p> <p>Skypen kautta toteutusta tukihenkilötoiminnan perehdytyskoulutuksesta tuli yksi uusi vapaaehtoinen kaveri mukaan toimitaan.</p> <p>Tukihenkilökoulutus ei toteutunut Suomussalmella, Kuhmossa, Paltamossa ja Sotkamossa. Suomussalmelle saatiin kaksi vapaaehtoista mukaan toimintaan yksilöperehdytyksen kautta.</p> <p>Toiminnasta tiedotettiin piirin nettisivuilla, sosiaalisessa mediassa, lehdistössä, radiossa ja vapaaehtoistyö.fi -sivustolla. Toiminnasta tiedotettiin myös koulujen kuraattoreita, miekkareita, opettajia ja terveydenhoitajia sekä perhetyötä niillä paikkakunnilla, joissa oli vapaana koulutettuja kave-reita.</p> <p>Toiminnasta kerättiin palautetta kirjallisesti ja suullisesti seuranta- ja päätöstapaamisten yhteydessä.</p>
<p>Ennaltaehkäistä ongelmien kasautumista, ehkäistä yksinäisyyttä ja syrjäytymistä, vahvistaa lapsen/nuoren sosiaali-</p>	<p>Kajaanissa toteutettiin Kaverikerho, joka oli suunnattu 1.-3. -luokkalaisille. Kerho kokoontui syksyn aikana kahdeksan kertaa ja siihen osallistui seitsemän lasta.</p>

<p>sia taitoja ja itsetuntoa, laajentaa lapsen/nuoren sosiaalisia verkostoja, tukea itsenäisyyttä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • luodaan tukisuhteille yksilölliset lapsen, nuoren ja perheen tarpeita vastaavat tavoitteet. • kannustetaan ja tuetaan tukihenkilöitä etsimään ja löytämään erilaisia mahdollisuuksia toimia lapsen tai nuoren kanssa. • tiedotetaan tukihenkilöitä erilaisista paikallisista tapahtumista. • seurataan tukisuhdetta vähintään kaksi kertaa seurantatapaamisilla tai -puheilla. 	<p>Kaverikerho yritettiin järjestää myös Kajaanissa yläkoululla ja Kuhmossa alakoululla, mutta näihin kerhoihin ei tullut osallistujia.</p> <p>Tukisuhteille luotiin kirjalliset tavoitteet aloitustapaamisissa. Tavoitteet nousivat perheiden ja lasten tarpeista. Ne pyrittiin luomaan ja pitämään käytännön läheisinä ja helposti sitouttavina. Tavoitteiden toteutumista seurattiin ja niitä muutettiin tarvittaessa seurantatapaamisten yhteydessä. Koulutuksissa ja perehdytystilaisuuksissa käytiin läpi erilaisia paikallisia mahdollisuuksia toimia lasten ja nuorten kanssa. Vapaaehtoiset saivat vinkkejä myös toisiltaan vertaistapaamisissa ja muissa tilaisuuksissa.</p> <p>Tukihenkilöille tiedotettiin erilaisista kaikille avoimista tapahtumista ja tilaisuuksista.</p> <p>Tukisuhteita seurattiin säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa seurantatapaamisilla.</p>
<p>Tarjota mielekästä vapaaehtoistoimintaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestetään tukihenkilöille vertaistapaamisia 4 kertaa vuodessa. • tarjotaan tukihenkilöille tarvittaessa työnohjauksellista yksilöohjausta. • järjestetään toimintaa tukevaa lisäkoulutusta vähintään kerran vuodessa. • järjestetään vähintään kerran vuodessa virkistystoimintaa. • tiedotetaan peruskoulutuksista ja toiminnasta aktiivisesti sosiaalisessa mediassa, netissä ja lehdistössä. 	<p>Tukihenkilöille järjestettiin vertaistapaamisia neljä kertaa vuoden aikana. Lisäksi heille järjestettiin toimintaa tukevaa lisäkoulutusta ja virkistystoimintaa.</p> <p>Tukihenkilöille annettiin yksilöohjausta tarvittaessa puhelimitse ja sähköpostitse.</p> <p>Toiminnasta ja koulutuksista tiedotettiin piirin nettisivuilla, sosiaalisessa mediassa, lehdistössä ja radiossa.</p>

JärjestöKainuu 2.0 – hyvinvoinnin tukena – hanke

JärjestöKainuu 2.0 - hyvinvoinnin tukena -hanke käynnistyi elokuussa 2017. Vuoden 2020 loppuun asti kestävä hankkeen toiminta-alueena on koko Kainuu. Hanke on osa valtakunnallista kokonaisuutta, joka on osa Suomi 100 juhluvuoden rahoitusta ja rahoittajana toimii STEA. Valtakunnallisesti hankkeita koordinoi Suomen sosiaali- ja terveys ry (SOSTE), JärjestöKainuu 2.0 – hanketta hallinnoi paikallisesti MLL:n Kainuun piiri ry.

Hankkeen päätavoitteena on turvata kainuulaisten järjestöjen elinvoima ja rooli, tuomalla järjestöissä tehtävää työtä näkyväksi. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa järjestöjen osallisuutta ja roolia terveyden- ja hyvinvoinnin edistämistyössä huomioimalla järjestöt osana sote- ja maakuntauudistusta. Tavoitteena on ottaa järjestöt mukaan yhteistyöhön jo rakenneuudistuksen valmisteluvaiheessa. Yhteistyökumppaneita ovat kuntalaisten ja hyvinvointia tuottavien järjestöjen lisäksi sote- ja maakuntauudistuksessa mukana olevat toimijat sekä Kainuun kunnat ja oppilaitokset.

Hanketta ohjaa ohjausryhmä, joka koostuu järjestöjen, kuntien, Kainuun maakunnan, Kainuun soten, oppilaitosten ja MLL:n piirin edustajista sekä hankehenkilöstöstä. Hankkeen keskeisenä toimijana on johtoryhmä, joka koostuu järjestötoimijoista. Hankkeessa toimii kaksi työntekijää. Järjestöagentin vastuualueena on järjestöjen osallisuus sote- ja maakuntauudistuksessa ja järjestökoordinaattorin vastuualueena on järjestötiedon kerääminen ja järjestöjen välinen yhteistyö. Lisäksi hankkeeseen kuuluu useita yksilöidympiä kehittämisalueita, mm. oppilaitosyhteistyö ja viestintä. Hankkeen aikana perustetaan tarvittaessa ns. PopUp asiantuntija -työryhmiä yksittäisten kehittämisaiheiden ympärille.

Hankkeen aikana tarkoituksena on innostaa ja innovoida järjestöjä toimimaan aktiivisesti oman toiminnan kehittäjinä sekä vahvistaa julkisen sektorin tietoa Kainuussa toimivista järjestöistä. Tavoitteena on luoda pysyviä rakenteita järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyöhön tulevaisuudessa.

Tavoitteet ja toteuma vuonna 2018

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteiden toteutuminen
Järjestöt osaksi Kainuun kuntien ja maakunnan hallinnollisia rakenteita ja suunnitelmia	Hanke on mukana Kainuun maakuntavalmisteluun perustetussa Osallisuus ja demokratia -alatyöryhmässä. Hankkeesta on nimetty työryhmään kaksi jäsentä ja varajäsentä. Työryhmässä työstetään mm. maakunnallista järjestöneuvottelukuntaa Kainuuseen.
Järjestötoiminta palvelupolkuihin kunta- ja maakunta tasolla	Kunnissa on pidetty järjestöiltoja kunta-järjestö- ja maakunta- yhteistyö -teemalla.
Järjestötyön resurssointi ja järjestöjen toimintaedellytysten vahvistaminen	Selvitettiin uuden sairaalan mahdollisuudet järjestöyhteistyöhön, esimerkiksi miten voitaisiin järjestää koordinoitua järjestö- ja vapaaehtoistoimintaa sairaalassa. Asiaan on tutustuttu mm. OLKA ry:n opastamana. Järjestöneuvottelukunnan perustamista ja järjestöstrategiaa on työstetty yhteistyössä järjestöjen kanssa. Kokemusasiantuntijaverkosto on kokoontunut säännöllisesti ja verkosto järjesti myös kehittämispäivän. Tavoitteena on kokemustoimijakentän ja asiantuntijuuden yhtenäistäminen. Toiminta jatkuu vuonna 2019.
Järjestötiedon kerääminen	Hankkeessa toteutettiin järjestökysely, jonka tarkoituksena oli saada ajankohtaista tietoa yhdistysten ja kuntien, maakunnan sekä muiden yhdistysten keskinäisen yhteistyön nykytilasta ja saada kattava kuvaus koko Kainuun järjestökentästä. Vastaajia kyselyyn oli 84. Vastausten perusteella tarvetta on järjestöjen yhteistyölle, viestinnän ja markkinoinnin parantamiselle, sekä laajemmalle

	<p>yhteistyölle kuntien kanssa. Toivottiin mm. kuntien ja järjestöjen säännöllisiä yhteistapaamisia. Lisäksi ilmeni koulutustarpeita.</p> <p>Hanke toteutti koulutuskyselyn vuoden 2018 lopussa ja vuoden 2019 alussa. Vastaukset analysoidaan ja niiden pohjalta suunnitellaan koulutus-suunnitelma.</p>
<p>Järjestöjen toiminnan kehittäminen</p>	<p>Vuoden 2018 aikana järjestettiin yhdeksän järjestöiltaa. Järjestöiltojen tarkoitus on kehittää järjestöjen toimintaa eri teemoilla. Iltoja järjestettiin kaikissa kunnissa vähintään kerran. Osassa ehdittiin toteuttaa kaksikin järjestöiltaa. Osallistujia iltoihin oli yhteensä 202 henkilöä.</p> <p>Vuoden aikana perustettiin oppilaitosyhteistyö PopUp -työryhmä, jonka tarkoituksena on kehittää järjestöjen ja oppilaitosten välistä yhteistyötä. Työryhmään kuului jäseniä yhdistyksistä, sekä Kajaanin ammattikorkeakoululta ja Kainuun Ammattiopistosta. Työryhmä kokoontui muutaman kerran vuoden aikana.</p> <p>Toinen PopUp-työryhmä oli viestintään liittyvä. Työryhmän tehtävänä on avata keskustelua järjestöjen toiminnan avoimuuden ja näkyvyyden edistämisestä viestinnän keinoin.</p> <p>Uuden Kainuun Sosiaaliturvayhdistys ry:n toiminnan käynnistämistä tuettiin hankkeen toimesta. Hanke on osallistunut valtakunnallisiin Järjestö 2.0 verkostotapaamisiin.</p>
<p>Tiedottaminen järjestöjen toiminnasta</p>	<p>Järjestökirjeitä julkaistiin vuoden aikana kahdeksan kertaa.</p> <p>Vuoden aikana julkaistiin yhdeksän eri yhdistyksen/järjestön artikkeleita KotiKajaanin ”Järjestöistä hyvinvointia” juttusarjassa.</p> <p>Toiminnasta on tiedotettu aktiivisesti myös Facebookissa JärjestöKainuu -sivulla.</p> <p>Hankkeessa on suunniteltu yhteisen tiedottamisalustan käyttöön ottamiseksi (Toimeksi.fi).</p> <p>Järjestökahveja oppilaitoksissa järjestettiin yhdeksän kertaa yhteistyössä eri järjestöjen, sekä KAMK:n ja KAO:n kanssa. Järjestökahvien tarkoituksena on tuoda esille järjestöjen tarjoamia mahdollisuuksia esim. työssäoppimispaikkana tai loppuyön tilaajana.</p>

Mukava Kainuu -hanke

Mukava Kainuu -hanke on hallituksen kärkihankkeen Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) toimeenpanohanke. Hankkeen päätoteuttajana ja hallinnoijana toimii Kainuun sosiaali- ja

terveydenhuollon kuntayhtymä. Osahankkeita toteuttaa Kainuun Nuotta ry ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kainuun Piiri. Kehittämisen kohteena on Kainuun perhekeskustoimintamallin edelleen kehittäminen. Hankkeen päämääränä on parantaa kainuulaisten lasten, nuorten ja vanhempien terveyttä ja hyvinvointia.

Kainuun tavoitteet perhekeskustoiminnan kehittämisessä ovat: 1. Muuttaa, kasvattaa ja vahvistaa perhekeskustoimintaa Kainuussa (parastaa palveluja, vahvistaa osaamista, tehdä tiivistä yhteistyötä kumppanuussopimukseen perustuen lasten ja perheiden kokonaisvaltaiseksi auttamiseksi sekä vahvistaa lapsilähtöistä toimintakulttuuria), 2. Tukea vahvemmin ja hyvissä ajoin erilaisia ja erilaisissa elämäntilanteissa olevia vanhempia, lapsia ja nuoria sekä 3. Vahvistaa lasten, nuorten ja vanhempien osallisuutta perhekeskustoiminnasta.

MLL:n osahanke on mukana Kainuun perhekeskustoiminnan kehittämisessä erityisesti 1) perhekeskusmallin 2) perhekeskuksen kohtaamispaikan ja 3) eroauttamisen kokonaisuuksissa. Lisäksi edistetään 4) lapsen oikeuksien toteutumista ja lapsivaikutusten arviointia. Työskentelyyn osallistutaan sekä valtakunnallisesti että alueellisesti.

Tavoitteet ja toteuma vuonna 2018

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteiden toteutuminen
Perhekeskusmalli	
Järjestöjen toiminnan liittyminen osaksi perhekeskuksen ennaltaehkäisevien palvelujen kokonaisuutta <ul style="list-style-type: none"> • osallistutaan työryhmätyöskentelyyn, kun kehittämisen kohteena on 1) toiminnan yhdyspinnat 2) sopimuksellisuus 3) järjestölähtöisten ennaltaehkäisevien palvelujen kehittäminen 	Mukava Kainuu -hankkeessa on useita työryhmiä ja niihin osallistuttiin tavoitteiden mukaisesti. Hanketiimi kokoontui säännöllisesti piirin tiloissa ja Skype -yhteys järjestettiin etäosallistujille. Toiminnanjohtaja on osallistunut maakunnallisen LAPE-ryhmän työskentelyyn.
Perhekeskuksen kohtaamispaikka	
Perhekeskuksen kohtaamispaikan mallintaminen ja pilotointi <ul style="list-style-type: none"> • selvitetään kohtaamispaikkojen tilanne Kainuussa • osallistutaan kohtaamispaikkojen määrittelyyn 	MLL:n osahanke vastasi kohtaamispaikka -työryhmän työskentelystä. Kohtaamispaikoista tehtiin kuntakohtainen selvitys ja poimittiin perheille suunnatut kohtaamispaikat. Valtakunnalliseen kehittämistyöhön osallistuttiin kohtaamispaikkojen määrittelyn osalta. Kohtaamispaikkatoiminnasta Kajaanissa ja Kuhmossa laadittiin hankehakemus STEA:lle toukuussa.
Eroauttaminen	
Kehitetään ja pilotoidaan matalan kynnyksen eropalveluja osana eropalvelujen kokonaisuutta Kainuussa <ul style="list-style-type: none"> • suunnitellaan ja pilotoidaan Eron edessä -illat 	Osallistuttiin eropalvelujen suunnitteluryhmän toimintaan. Pilotoitiin Eron edessä -illat syksyllä ja keväällä. Iltoja koordinoi MLL:n Kainuun piiri ja asiantuntijat tulevat yhteistyökumppaneiden taholta. Osallistujia oli keväällä 53 ja syksyllä 24.

<p>Lapsen oikeudet ja lapsivaikutusten arviointi</p>	
<p>Edistetään lapsen oikeuksien tuntemusta ja lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottoa päätöksenteossa Kainuussa</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestetään Lapsen oikeuksiin ja lapsivaikutusten arviointiin liittyviä koulutuksia. • järjestetään Lapsen oikeuksien päivään liittyviä tapahtumia, jossa teema on näytävästi esillä. 	<p>Lapsen oikeuksiin ja lapsivaikutusten arviointiin liittyvää seminaaria kainuulaisille luottamushenkilöille ja viranhaltijoille järjestettiin 14.3.2018 Kajaanin kaupungin valtuustosalissa. Asiantuntijoina olivat Esa Iivonen MLL:stä ja Kati Honkanen THL:stä. Osallistujia oli 38 henkilöä.</p> <p>Lapsenoikeuksien päivään liittyvä lastentapahtuma järjestettiin Kainuun ammattiopistolla 18.11.2018. Osallistujia oli 500 henkilöä.</p> <p>Lapsen oikeuksien julistus -tapahtuma järjestettiin Raatihuoneentorilla 20.11.2018. Osallistujia oli 300.</p>

Lukumummi ja –vaaritoiminnan kehittäminen ja laajentaminen Kainuussa -hanke

Hankkeen tavoitteena on lukumummi ja -vaaritoiminnan kehittäminen ja laajentaminen Kainuussa. Toimintamallissa vapaaehtoiset lukumummit ja –vaarit lukevat koulupäivän aikana niiden lasten kanssa, jotka tarvitsevat lisää tukea lukemisen sujuvoittamiseen. Lukumummi ja -vaaritoiminnassa vapaaehtoinen käy säännöllisesti lukemassa koululla niiden 2.-6. -luokkalaisten lasten kanssa, jotka tarvitsevat lukemisen sujuvuuden harjoitteluun lisäapua ja -tukea. Vapaaehtoiset lukumummit ja –vaarit perehdytetään toimintaan ja heille järjestetään yksilö- ja ryhmäohjausta. Perehdytyksessä kuvataan toiminnan perusidea, esitellään erilaisia lukutekniikoita ja annetaan vinkkejä pulmatilanteisiin. Hankkeelle on saatu rahoitusta vuodelle 2018 Päivikki ja Sakari Sohlbergin Säätiöltä.

Hanke käynnistyi uusien vapaaehtoisten rekrytoinnilla ja perehdytyksellä. Perehdytyksen jälkeen oltiin yhteydessä kouluille ja sovittiin esittelytilaisuudesta. Tavoitteena on, että jokainen vapaaehtoinen pääsee lukumummiksi tai -vaariksi lähikoululle. Ensimmäiset lukutuokiot käynnistyivät helmikuussa 2018. Toimintaa järjestettiin yhdeksällä koululla Kajaanissa, Sotkamossa, Kuhmossa ja Paltamossa. Hankkeen aikana järjestettiin yhteensä kolme perehdytystilaisuutta, kaksi keväällä ja yksi syksyllä 2018. Perehdytykseen osallistui 25 lukumummiä. Lukumummien ja -vaarien vertaistapaamisia järjestettiin kolme keväällä ja kaksi syksyllä. Osallistujia oli 30 henkilöä. Toimintaa tukevaa lisäkoulutusta järjestettiin yhden kerran. Aiheena oli ”Maahanmuuttajalapsen lukutuokio – sanavaraston lisääntymisen tukeminen”. Osallistujia oli 10 henkilöä.

Hankkeen tuloksena

- Kainuussa on koulutettuja lukumummeja ja –vaareja 50 %:ssa Kainuun kunnista.
- yhteistyö koulujen kanssa on lisääntynyt koko Kainuussa.
- on luotu toimiva järjestelmä koordinoida toimintaa ja valmius laajentaa sitä koko Kainuuseen on olemassa.
- lukumummi ja -vaaritoiminta on luonnollinen osa alakoulujen toimintaa.

Lukumummi ja -vaaritoiminnan jatkuminen pyrittiin turvaamaan hankkeen aikana. Toiminnalle on selvästi kysyntää ja siihen löytyy kiinnostuneita vapaaehtoisia ja kouluja. Saadun palautteen perusteella kaikki osapuolet, lapset, opettajat ja vapaaehtoiset ovat tyytyväisiä ja valmiit jatkamaan toimintaa.

8. MUU TOIMINTA

Jäsen- ja järjestöpalvelut

Piiri toimii yhteistyössä keskusjärjestön jäsenpalvelun kanssa ja tiedottaa jäsenyyteen liittyvistä asioista yhdistyksille sekä ohjaa ja neuvoo tarvittaessa jäsenasioissa. Yhdistyksiä ohjataan ansio-merkkien hakemiseen ja kannustetaan vapaaehtoistojen huomioimiseen.

Markkinointi, varainhankinta ja keräykset

Piiri tiedottaa aktiivisesti ja avoimesti toiminnastaan. Varainhankintaan, jäsenyyden tukemiseen ja jäsenhankintaan kiinnitetään erityistä huomiota. Piiri osallistuu valtakunnalliseen Kevätilo-keräykseen. Yritysyhteistyötä levitetään ja lisätään positiivisen näkyvyyden ja piirin varainhankinnan lisäämiseksi.

Kampanjat

MLL osallistuu Hyvä Joulumieli –keräyskampanjaan yhteistyössä Suomen Punaisen Ristin, Ylen Aamu-tv:n, Yle Radio Suomen ja Radio Vegan kanssa sekä organisoii Hyvä joulumieli -lahjakorttien jakelun piireihin. Piiri hoitaa yhdessä yhdistysten ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon -kuntayhtymän kanssa Hyvä joulumieli -lahjakorttien jakelun alueen apua tarvitseville lapsiperheille. Piiri tukee alueen yhdistyksiä toteuttamaan muuta liiton välittämää avustustoimintaa.

Kajaanin kaupunginteatteri osallistui pikkujoulesitystensä yhteydessä toteutetulla lipaskeräyksellä valtakunnalliseen Hyvä Joulumielikeraukseen yhteistyössä MLL:n Kainuun piirin kanssa.

Tavoitteet ja toteuma vuonna 2018

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteiden toteutuminen
<p>MLL:n jäsenmäärä kasvaa Kainuussa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimintaa tehdään näkyvämmäksi • kerrotaan aktiivisesti MLL:n jäsenyydestä kaikissa toiminnoissa 	<p>Kainuun jäsenmäärä oli 1 789 henkilöä vuoden 2018 lopussa. Jäsenmäärä lisääntyi 116 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna.</p> <p>Jokaisessa Yhdistyskirjeissä oli jäsenhankintaan kannustava jäsenvinkki. Jokaiselle piirille ja yhdistykselle asetettiin tavoite uusien jäsenten hankintaan, jotta vuonna 2020 koko MLL:ssä olisi 100 000 jäsentä. Kainuun osuus tavoitteesta on 301 uutta jäsentä. Kainuussa suhteellinen jäsenmäärä kasvoi 6,1 %, joka on valtakunnallisesti toiseksi eniten.</p> <p>Jäsenhankintaa tehtiin aktiivisesti kaikissa MLL:n tapahtumissa ja sitä varten koottiin jäsenhankintaa tukeva materiaali.</p> <p>Kajaanilaiset yhdistykset yhdenmukaistivat jäsenedut ja tekivät yhteistyötä jäsenhankinnassa.</p>
<p>Ulkopuolinen rahoitus lisääntyy ja monipuolistuu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • uusia yritys yhteistyökumppaneita haetaan tukemaan piirin toimintaa. • yhteistyötä yritys yhteistyökumppaneiden kanssa kehitetään. 	<p>Yrityskumppaneiden lahjoitusten avulla saatiin mm. uusittua piirin vuokrattavia lasten turvaistumia ja rahoitettua lapsiparkkitoimintaa.</p>
<p>Toteutetaan Hyvä Joulumieli –kampanjaa Kainuussa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • koordinoidaan Hyvä Joulumieli –lahjakorttien jakamista alueen apua tarvitseville lapsiperheille yhteistyössä yhdistysten ja yhteistyötahojen kanssa. 	<p>Hyvä Joulumieli -lahjakortteja jaettiin 532 kpl Kainuussa. Jokainen paikallisyhdistys osallistui kampanjaan ja teki yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.</p>
<p>Kehitetään varainhankintaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutetaan vuosittain 1 – 2 hyväntekeväisyystapahtumaa piirin tukemiseksi. 	<p>Piirin varainhankinnan tukena toimii naistoimikunta. Naistoimikunta järjesti Ystävänpäivä -iltamat Kajaanissa.</p>

9. HALLINTO JA TALOUS

Piirin luottamuselimet

Piirin ylintä päätäntävaltaa käyttävät paikallisyhdistykset piirin kevät- ja syyskokouksissa. Syyskokouksessa jäsenet valitsevat piirille hallituksen, joka panee toimeksi syyskokouksen toimintasuunnitelmassaan määrittelemät asiat.

Piirin **kevätkokous** järjestettiin Impilinnan kartanossa Kajaanissa 15.5.2018. Kokoukseen osallistui edustajia neljästä yhdistyksestä. **Syyskokous** pidettiin Juhlapalvelu SaRa´sin tiloissa Kajaanissa 29.11.2018 ja kokoukseen osallistui edustajia kuudesta yhdistyksestä.

Vuonna 2018 **piirihallituksessa** olivat Toivo Sistonen (pj.) Kajaani, Maarit Tartia-Kallio (vpj.) Kajaani, Aila Alasalmi Kajaani, Jyrki Haataja Kajaani, Liisa Joensuu Kajaani, Jari Karppinen Kajaani,

Markus Pirttijoki Kajaani, Anu Tervonen Kajaani, Kaisa Toivonen Paltamo ja Katariina Vornanen Kajaani. Piirihallituksen varajäsenet olivat Tatiana Golub Kajaani, Heli Koivukangas Paltamo ja Mari Väisänen Ristijärvi. Piirihallitus piti vuoden aikana kuusi kokousta.

Piirihallituksen tukena oli **työvaliokunta**, johon kuuluivat vuonna 2018 puheenjohtaja Toivo Sistonen, varapuheenjohtaja Maarit Tartia-Kallio, toiminnanjohtaja Seija Karjalainen ja taloussihteeri Leena Kurki. Lisäksi työvaliokunnan työskentelyyn on osallistunut asiantuntijoita kutsuttuna. Työvaliokunta kokoontui vuoden aikana viisi kertaa.

MLL:n **liittovaltuustossa** piiriä edusti varsinaisina jäseninä Liisa Joensuu ja Anna-Liisa Heikkinen sekä varajäseninä Paula Pääskylä-Leinonen ja Päivi Juntunen.

Henkilöstö

Piirin vakinainen henkilöstö vuonna 2018 oli toiminnanjohtaja Seija Karjalainen, taloussihteeri Leena Kurki ja koordinaattori Sari Liuski-Ursin, joka toimi Vatukka -hankkeessa vuonna 2018. Lisäksi piirissä työskenteli Nuorelle työtä -hankkeessa järjestöassistentti Maria Jokelainen 3.12.2018 saakka ja järjestöassistentti Salla-Mari Klemetti 27.12.2018 alkaen. PerheKainuu-hankkeen hankepäällikkönä toimi Marjo Hotta ja Järjestö Kainuu 2.0 -hankkeen järjestöagenttina toimi Tarja Kesälahti 26.10.2018 saakka ja Johanna Saarivaara 10.12.2018 alkaen. Hankkeen järjestökoordinaattorina toimi Veera Valtanen. Koordinaattorina Mukava Kainuu -hankkeessa, JärjestöKainuu 2.0 -hankkeessa ja MLL:n perhekeskustoiminnassa toimi Peppiina Hakkarainen ajalla 9.4. – 31.12.2018. Kainuun ammattiopiston liiketalouden perustutkinto-opiskelijan kanssa solmittiin koulutusopimus 19.11.2018 alkaen.

Talous

Piirin toiminnan perusta on hyvin hoidettu talous. Talouden hoidon perusta on suunnitelmallisuus, ajantasainen seuranta ja raportointi.

Kainuun piirin haasteena on edelleen se, että mikään tulorahoituksen muodoista ei takaa varmaa vuosittaista tuottoa. Tästä syystä rahoituspohja on epävarma ja nopeasti muuttuva. Vahvalla hanketoiminnalla on positiivinen vaikutus piirin talouteen.

Toimintavuosi 2018 lukuina

	2015	2016	2017	2018
Jäsenet				
jäsenmäärä	1 637	1 694	1 686	1789
Vaikuttamistyö				
yhteistyöryhmiä	6	6	6	6
Perhekeskustoiminta				
yhdistyskäynnit	13	13	13	13
yhdistystapaamiset	2	2	1	7
täyskäsikoulutukset	2	2	2	2
perhekahviloiden määrä	11	13	13	11
perhekahvilaohjaajien määrä	25	28	27	17
kokoontumiskertoja perhekahviloissa	466	305	339	272
vertaisryhmien määrä	4	3	3	3
Tukihenkilötoiminta				
perhekommit / tukisuhteiden määrä	8/7	19/13	14/11	12/11
kaverit / tukisuhteiden määrä	0	0	5/0	7/6
maahanmuuttajaäitien ystävät/ tukisuhteiden m.	0	0	9/9	20/16
Sukupolvitoiminta				
varaisovanhempien määrä	18	15	0	0
kylämummien- ja vaarien määrä	10	10	4	0
lukumummien- ja vaarien määrä	0	7	12	34
Lastenhoito				
hoitajien määrä	27	28	33	34
hoitotuntien määrä (perhe)	534	478	573	537
hoitotuntien määrä (ryhmä)	330	1 080	873	366
Nuorisotyö				
tukioppilaskoulujen määrä	10	12	12	12
tukioppilasohjaajien määrä	14	16	21	19
tukioppilaiden määrä	154	142	178	187
koulutustilaisuuksien määrä	3	7	8	6
koulutuksiin osallistujien määrä	185	310	601	300
Tapahtumat				
tilaisuuksien määrä	31	28	21	46
osallistujien määrä	5 000	5 000	4900	6200
Hallinto				
piirihallituksen kokouksia	6	6	5	6
työvaliokunnan kokouksia	2	2	5	5

